

L'ARTAU

Informatiu de l'Àrea de Cultura

Sant Feliu de Guíxols

Núm. 34 · maig '99

*"Els museus, una plataforma
de dinamització i participació"*

sumari

Informatiu de l'Àrea de Cultura

L'Arxiu pag. 2 - 12

- R. Alberch, *Arxius, museus, turisme i cultura*
- G. Bussot, *L'heroic combat d'un vaixell guixolenc (1807)*.
- À. Jiménez, *Amb motiu de les Jornades culturals de la Bíblia*
 - À. Jiménez, *Recensions* • *Darreres donacions*
- E. Feliu, *Un altre pergami escrit en hebreu identificat avui*

El Museu pag. 13 - 16

- J. García i A. Valentí, *Recerca i metodologia de la indústria lítica de la comarca de la Selva*
- A. Ballllosera, *Restauració d'una pintura d'E. Roselló*
- S'exposarà l'oli "Vista de Sant Feliu" de Jaume Pons Martí
- Darreres donacions • "La mar de museus" present al SITC

L'Agenda pag. 17 - 18

- Dia Internacional dels Museus • Exposicions al Monestir
 - III Concurs de Pintura Ràpida
- Eugène Pujol, *paisatges d'una vila transformada pel turisme*
 - Actes de la Biblioteca Municipal
- Celebració del XIV Concurs Literari Sant Jordi • Directori

El Tema pag. 19 - 21

- Dia Internacional dels Museus

El Patrimoni pag. 22 - 30

- N. Sanchiz, *Estudi d'una peça: giny de distribució d'aigua de mitjans s. XVIII*
 - J. Bosch Cruañas, *Domènec Fita, el seu art i l'escultura de Sant Benet*
 - R. Tauler, *L'horta d'en Font (1855-1991)*
- Es constitueix una Associació d'Amics del Patrimoni de Sant Feliu de Guíxols
 - Sortida a Romanyà de la Selva • Excursió a Cardona
 - Ja fa tres anys! (desaparició del tren de Sant Feliu-Girona)
 - F. Alcolea, *El pintor Baldomero Galofre i la seva vinculació amb Sant Feliu de Guíxols i les poblacions de la Vall d'Aro*

Servei d'Educació pag. 31 - 34

- Informació diversa • Escolarització: procés de preinscripció
- Suport de llengua per als alumnes d'incorporació tardana
- CEIP Mn. Baldri Reixach, Aigua i deixalles • Col·legi Cor de Maria

La Biblioteca pag. 35 - 38

- Novetats • Nous horaris i tarifes del Servei d'Internet
- Setmana de St. Jordi: l'Hora del Conte a la Biblioteca Municipal
- Inauguració del Punt de Lectura del Centre Cívic Vilartagues

L'ARJAU

EDICIÓ

SERVEI DE PUBLICACIONS
ÀREA DE CULTURA,
PATRIMONI I EDUCACIÓ
JUNTA TÈCNICA DEL MUSEU

REDACCIÓ

MONESTIR, c/ Abadia, s/n.
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel. 972 82 15 75
Fax. 972 82 15 74

COORDINACIÓ

ÀNGEL JIMÉNEZ

CONSELL DE REDACCIÓ

SÍLVIA ALEMANY
M. ÀNGELS COMAS
DAVID HERNÁNDEZ

COL-LABORADORS

R. ALBERCH
G. BUSSOT
À. JIMÉNEZ
E. FELIU
J. GARCIA
A. VALENTÍ
A. BALL-LLOSERA
N. SANCHIZ
J. BOSCH
R. TAULER
F. ALCOLEA

Disseny i maquetació
DOSIS Disseny Gràfic, S.C.

Fotomecànica
IMATGE I LLETRA

Impressió
GRÀFIQUES BIGAS
c/ Provença, 21
17220 St. Feliu de Guíxols

DIPÒSIT LEGAL: GI-1.611-89

Arxius, museus, turisme i cultura

Al llarg de la dècada dels anys vuitanta s'encetà a Catalunya un interessant debat en el món dels professionals del patrimoni entorn de la necessitat de propiciar polítiques de col·laboració que permetessin trencar l'aïllament dels equipaments culturals i desvetllar així l'interès del ciutadà per la pròpia història. La reflexió subsegüent al debat -

Enguany, a les acaballes de la dècada dels noranta, el balanç de la feina feta és força decebedor. Els constatables avenços en la reflexió teòrica i en la formació especialitzada no han tingut la justa correspondència amb la previsible materialització dels nombrosos projectes inicialment engegats. D'aquests, pocs han reeixit a fer realitat el somni d'uns equipaments públics que fossin capaços de plantejar polítiques comunes per al patrimoni històric amb una participació efectiva de tots els agents implicats. En aquest context, val a dir que l'aposta per un Arxiu i un Museu de Sant Feliu de Guíxols imbricat en el teixit social i sensible a les reivindicacions ciutadanes ha reeixit plenament. Una planificació intel·ligent, un equipament ben dotat i uns professionals amb il·lusió i projectes han propiciat que durant anys els ganxons hagin gaudit d'una sèrie de realitzacions culturals -exposicions, publicacions, cicles de conferències, jornades i col·loquis, programes de recerca, projectes de col·laboració amb el món de l'ensenyament, campanyes de defensa del

patrimoni- d'un gran valor afegit.

Tallers d'història, maig 1998. Foto: QUIM BIGAS

Tanmateix, és important que les viles eminentment turístiques -sobretot sovint a una transformació urbanística inaturable i a un creixement demogràfic molt intens- lluitin per preservar la seva identitat històrica i maldin per trametre arreu un sentiment d'estima i pertinença. I això és bo que sigui així tant per ajudar a formar ciutadans conscients amb un elevat sentit del civisme com pel fet que les activitats i els equipaments culturals són ara arreu del món un dels motors que

formulada inicialment a cavall entre la pressió dels gestors i polítics per rendibilitzar les inversions en el món de la cultura i la convicció que l'isolament de cada sector professional en el seu petit reducte d'influència era un projecte certament empobridor- generà de bon començament adhesions entusiastes, l'impuls a gran nombre de projectes de gestió integral del patrimoni i, sobretot, l'endegament d'una sèrie de màsters i postgraus en patrimoni cultural que tenia l'objectiu de fer front als reptes formatius d'uns professionals que havien d'encarar una reforma substancial de la manera d'entendre i materialitzar els projectes culturals.

han fet possible l'esclat del denominat turisme cultural. Tant de bo que les activitats dutes a terme per l'Arxiu i el Museu en els darrers anys -i que els ha merescut el respecte i el reconeixement dels professionals d'arreu del país- tinguin la continuïtat que mereixen en benefici de la col·lectivitat ganxona i de tots aquells qui ens sentim d'una manera o altra lligats a la ciutat de Sant Feliu de Guíxols.

Ramon Alberch i Fugueras

Arxiver en Cap de l'Ajuntament de Barcelona i membre del Comitè Director del Consell Internacional d'Arxius.

L'heroic combat del vaixell guixolenc (20 de març 1807)

Aquest episodi que els relataré -completament desconegut però veraç- no és pas fruit d'uns fets heroics que procedeixin d'una versió oral llunyana, o que es recolzin en alguna dubtosa transcripció patriòtica d'uns determinats esdeveniments de guerra, sinó que ho faré basant-me en una documentació oficial que autentifica una resistència, gairebé èpica, d'onze mariners guixolencs i un tossenc, a les ordres del jove capità armat en cors de Sant Feliu, Nicolau Casas.

Poques vegades, doncs, un fet d'armes d'àmbit local i d'escasa transcendència tàctica, queda

graduació durant el període de milícies, no és gens corrent que el propi enemic lliurés una acreditació als seus presoners, sobre la valerosa defensa que feren del seu vaixell. D'aquesta manera, entre la descripció que realitzaren els mariners del "Nostra Sra. del Carme", davant el

n o t a r i

Francisco

José Sala,

en data 25

de maig de

1 8 0 7 ,

adjuntant

el testimoniatge del capità de la fragata britànica "Eureyalus", Mr. Dondás (*redactat en anglès i traduït oficialment a Barcelona*), podem seguir pas a pas l'incident armat que acabà amb la captura i el posterior confinament en un camp de captius, dels valerosos guixolencs.

El vaixell guixolenc "Nostra Sra. del Carme" contra la fragata britànica "Eureyalus"

comerç i l'economia catalana en general. Així, el tràfic marítim que es desplaçava pel Mediterrani solia fer-ho vorejant el litoral, per tal d'evitar les naus britàniques que dominaven les grans rutes marítimes. Tot i amb això, l'almirallat anglès, coneixedor de la tàctica costanera que

empraven

armadors

catalans i

francesos

per arribar

a la seva

destinació,

varen destacar diverses fragates amb l'objectiu d'apropar-se davant la costa, per fustigar i apressar les embarcacions enemigues que gosaven fer-se a la mar.

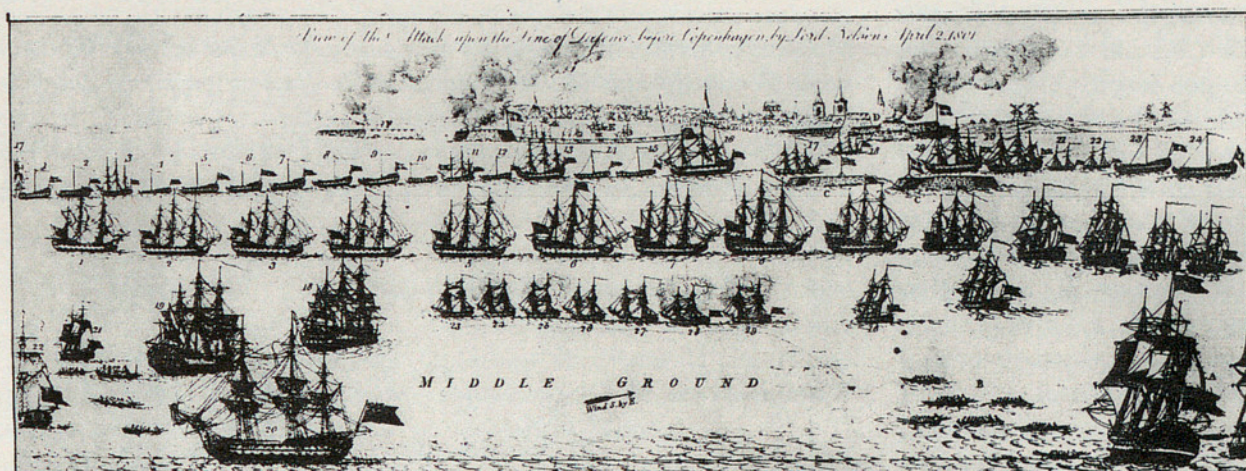
El xabec "Nostra Sra. del Carme", matriculat a Palamós i estacionat al port de Sant Feliu de Guíxols, era un vaixell de càrrega de 45 tones, armat en cors i amb dos canons, que havia sortit de la nostra badia en direcció a Liorna (Livorno, Itàlia), on embarcà canem, faves i fruita, per a transportar-les cap al port de Barcelona. La seva tripulació, comandada pel capità Nicolau Casas de trenta-tres anys, estava formada per: Baltasar Quintana (contramestre), Gerard Calsada (calafat), Felip Bucasovich (artiller) i els mariners, Josep Bernat, Salvi Bosch, Josep Bosch, Rafael Compta, Joan Caimó, Jaume Barceló, Narcís Ferrer i Josep Pascual, tots de Sant Feliu, i Gerard Cassarí de la vila de Tossa de Mar.

A primera hora del matí del dia 20 de març de 1807, la nau de Sant Feliu que es trobava de retorn i a una llegua dels *Tinyals del Golf de Lió*, concretament davant mateix de Fos, va avistar per la seva banda de llevant una fragata de guerra anglesa. Tement, doncs, de poder caure en les seves mans, la xàvega va virar ràpidament a estribord i es disposà a prendre terra. El vaixell enemic, en veure la maniobra dels guixolencs, va posar tota vela i inicià la persecució, tot menyspreant la presència d'un

enregistrat notarialment per a demostrar -en el temps- la veracitat d'un combat i el comportament d'una tripulació en inferioritat de condicions, ocorregut mar endins. Si bé a les darreries del segle XVIII, fou norma per a alguns guixolencs allistats a l'armada, que hom certifiqués els anys de servei i la seva

Un any després que finalitzés la Guerra Gran o del Rosselló (1793-95) contra la Convenció francesa, que va comportar l'establiment d'una aliança comercial i militar amb la França revolucionària, s'iniciaren gairebé consecutives dues guerres amb els anglesos (1796-1801, i 1804-1808), que perjudicaren greument el

important comboi de mercaderies de vint veles, així com al guardacostes francès “de Bonc”, que navegaven més a prop.

Immediatament, l’*Eureyalus*, amb una tripulació de tres-cents homes i quaranta-quatre peces d’artilleria, va arriar al mar dos bots, el primer amb quaranta homes i un canó de 24 polzades, i en el segon amb vint-i-quatre mariners fusellers, a qui s’afegí una llanxa amb 25 soldats més. A dos quart d’once del matí, Nicolau Casas va comprendre que l’intent de fugida de la seva nau, s’havia frustrat en haver quedat envoltat per les quatre embarcacions britàniques. Aleshores va manar que cada home se situés en posició de combat, i començaren a disparar frenèticament cap els bots que els abordaven.

Ben aviat respongueren els anglesos amb la seva potent artilleria. Des de l’*Eureyalus* es llançaren els primers projectils que, amb una trajectòria força curta, impactaren en el mar aixecant enormes assortidors d’aigua. La segona descàrrega de foc va inutilitzar les veles i correatge del petit vaixell, la botavara i el pal que enarborava la bandera, que caigué al cim de la coberta de popa.

Aquest succés va fer creure a la marineria britànica que era senyal inequívoc de rendició, pel qual començaren a festejar alegrement la seva victòria. Aleshores, Nicolau Casas que restava gallardament “descubierto enteramente en el timón

sobre la popa y que le bolteaban los disparos como granizo”, va fer sonar diverses vegades la botzina de la nau i ordenà novament que es disparés, amb tota la seva fuselleria, contra els tres bots que s’apropaven per les bandes de babord i estribord. Fou tant certera la punteria del navili de Sant Feliu, que aquelles embarcacions hagueren de retirar-se a corre-cuita amb força baixes entre la seva tropa.

Sens dubte, la intenció del jove capità Casas era la de fer front a l’enemic, tot esperant que el guardacostes francès virés cap els anglesos i oferís l’ajuda necessària al seu xabec. Malauradament, el vaixell de la marina gal·la s’allunyà del lloc del combat i va deixar a la seva sort l’embarcació guixolenc. Deurien ésser cap a dos quart de dues del migdia —després que el mar es quedés completament en calma i impossibilités cap tipus de fugida— que el capità de la fragata britànica decidís d’investir el “*Nostra Sra. del Carme*”, ajudat pels seus flancs pels tres bots armats. Extenuats per les tres hores de combat i mancats de la corresponent munició, es rendiren sense haver sofert cap baixa. Abordats i desarmats pels anglesos, foren traslladats a les cinc de la tarda a bord de l’“*Eureyalus*”. En el seu enfrontament naval amb la marina britànica, els mariners de la vila els hi varen produir deu morts i quinze ferits. El capità Dondàs va ordenar que s’inscrivís aquest episodi al diari de navegació, com un combat contra un vaixell armat en cors, donada la resistència que oferí i les baixes que els ocasionà: “Y bajo pena de la vida, prohibió que se dijese que dicha presa era un buque mercante sinó un corsario, y les mostró un sombrero agujereado de parte a parte por dos balas de fusil, en señal de la muerte del que lo llevó en alguno de los botes de la lancha”. Alguns sotsoficials dels bots, però, volgueren culpar-los d’infractors de les lleis i usos de la guerra, en haver continuat el foc després d’arriar la bandera. Las darreres comprovacions dels fets varen demostrar que la baixada de la insígnia havia estat produïda per un projectil, i que, en cap cas, s’escudaren en voler-los-hi parar un parany.

Finalment, poc després que la tripulació anglesa s’incautés de tots els aparells i de la càrrega del “*Nostra Sra. del Carme*”, l’“*Eureyalus*” va posar rumb cap al penyal de Gibraltar, on arribà al cap de disset dies de navegació. Els mariners guixolencs foren internats com a presoners de guerra en el “*Campo de San Roque*”, tot i que hi restaren confinats durant poc temps. Així, amb posterioritat al 25 de maig d’aquell mateix any —gairebé dos mesos després dels seu enfrontament naval, i data en què relataren aquests fets al notari Sala— varen quedar en llibertat i retornaren a Sant Feliu. Res més se’n sap de les seves activitats professionals ni de si participaren l’any següent a l’anomenada Guerra del Francès. El cert és que Nicolau Casas i Marquès

—que s'havia esposat l'any 1795 amb Victòria Calsada i Anglada— va enviuar poc després. La seva vida, però, sofriria l'infortuni de patir un greu accident —talment com figura consignat al llibre de defuncions parroquial— que el varen mantenir “embenat i sense sentits fins que morí”. Això esdevingué el dia 20 de febrer de l'any 1811, en plena guerra amb la França de Napoleó, a l'edat de trenta-set anys.

Malgrat això, per tal d'autenticar aquest combat, transcriu l'informe oficial o “parte de guerra” que va escriure el capità de la fragata britànica, i que fou lliurat a Nicolau Casas.

“Certificación del Capitán apresador:

Yo aquí abajo firmado, comandante de la fragata nombrada Eurelayus, capitán Dondás, inglés, certifico que el 20 de marzo de 1807, en curso de mi navegación en las aguas y inmediaciones entre Fos y Hambrochs, de un tiro y medio de cañón de distancia, allé al Buque y Jabeque del Padrón español de la Cataluña Nicolas Casas, al instante mandé pedir 3 botes armados y tripulados en número de 90 hombres para el ataque del referido Buque y Jabeque, y viéndose circundado y rodeado de mis botes y de mi fragata y no pudiendo escapar de nuestras fuerzas, ni hallar medios para uir, se puso en defensa resistiendo con fuego vivo valerosamente y combatiendo virilmente por tres horas continuas con mis botes en dichas aguas, que por su tenás resistencia me mató diez hombres y quince malamente heridos de mi tripulación de dichos botes, viendo dicha resistencia y tenacidad de dicha tripulación y dicho Patrón, que constantemente combatia, hice señas de harrambaje y atacarle y al consiguiendo con mi fragata, mandarle una descarga de toda la ensenada de un lado y a la postrera

viendose entre nuestras fuerzas, sin haberle lisiado ni herirle ninguno de su tripulación, seria cosa de la una y media de la tarde que se dió por prisionero dicho Patrón del referido Jabeque, en dicho dia de la fecha sin condiciones y aguas arriba dichas. Porque conste la certeza del contenido le hago la presente certificación para donde le convenga, firmada de mi puño y mano a bordo de mi fragata Eureyalus, en 27 de marzo de 1807: Capitán Dondás”.

Dibuix aparegut entre la documentació del s. XVIII de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Gerard Bussot

Documentació consultada:

Arxiu Històric de Girona (AHG). Secció de notaries. Notari: Francisco José Sala. Llibre 499, pàgines 62, 62 v, 63 i 63 v. (25-V-1807). Arxiu Parroquial de Sant Feliu de Guíxols (APSG). Llibres de baptismes, desponsoris i defuncions, segles XVIII-XIX.

Amb motiu de les jornades culturals de la Bíblia (22 de març - 5d'abril) que tinguin lloc al monestir

Més enllà de la dimensió religiosa, la Bíblia ha tingut una influència contínua i fecunda en la cultura catalana, dins del context d'Occident, que n'ha extret imatges, mites, metàfores, termes, etc. El doctor Joan Ferrer, en les Jornades Culturals de la Bíblia que van tenir lloc al monestir, ho va posar de manifest d'una forma rigorosa, documentada i profundament sentida.

Igualment i relacionat amb l'anterior, podem dir aquí que el cristianisme en el sentit històric -la figura de Jesucrist també és notícia de molta actualitat entre els historiadors, filòsofs i escriptors com Norman Mailer i José Saramago- constitueix juntament amb la Bíblia "la base de la cultura anomenada occidental d'avui dia; la cultura de què parlem, ens movem i som; independentment de qualsevol opció personal¹". Un programa de televisió, *Millennium*, posa a debat la Bíblia (Canal 33, 3.04.99); la premsa parla dels "2.000 anys de Jesús" (Newsweek, 5 d'abril), i un llarg etcètera que ens permet afirmar que, des de qualsevol punt de vista secular, avui Jesús continua essent una figura dominant

de la cultura occidental.

Des d'aquesta actualitat, doncs, es justifiquen plenament les Jornades celebrades al Monestir, que d'altra banda ens han permès d'exhibir tota mena de Bibles, algunes de molt curioses i antigues. La iniciativa i l'organització han anat a càrrec de l'església cristiana Evangèlica de Sant Feliu de Guíxols, i ha comptat amb el suport de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament i de les comunitats catòliques de la zona.

1.- LLIBRES

La famosa impremta guixolenc d'Octavi Viader estampà l'any 1929 el cèlebre *Psalteri* de Joan Roís de Corella. Es tracta d'una

edició en vuitè gòtic a tres tintes i amb paper Japó que reproduceix fidelment l'edició veneciana de 1490.

El 30 d'abril d'aquell any, a Venècia, es publicà el *Psalteri* "trelladat de latí en romanç per lo Reverend Mestre Joan Roig de Corella". La traducció

que el valencià, "Mestre en Sacra Theologia", va fer del llibre dels Salms a partir del text de la Vulgata (versió llatina de la Bíblia feta per Jeroni al s. V) en un català pintoresc, carregat d'hipèrbatsos seguint la sintaxi llatina, té molta importància, en el context de la Inquisició al nostre país. Hem de recordar que amb aquella institució, la Inquisició, la persecució contra les versions de la Bíblia es va fer encara més obsessiva². Potser això explica que es publicés

a Venècia. De fet, de les flames se'n salvà almenys un exemplar que es conserva a la Biblioteca Nacional de Madrid.

Va ser a partir d'aquest exemplar incunable que el mestre impressor Octavi Viader, havent acabat ja l'edició sumptuosa

de *Tirant lo Blanch*, va emprendre la tasca de reimprimir-lo. Segons la nota editorial, inclosa en el llibre, de

què era autor el prevere Jaume Barrera, la impremta ho va fer pel doble motiu de ser el

Psalteri un text tan valuós en la història de la llengua catalana, i per la raresa extrema de l'edició veneciana d' Hertzog.

L'especialista en llengües semítiques i col.laborador de Joan Coromines en l'*Onomasticon Cataloniae*, Joan

Llibres i documents de l'arxiu relacionats amb la Bíblia

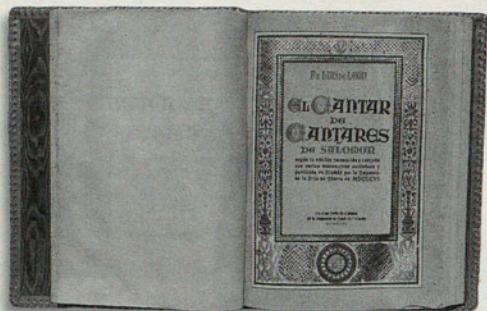

¹ L'Avenç, 234, març 1999.

² Prats, M., *Política lingüística de l'Església catalana (Segles XVI-XVII)*. Eumo Edit. UdG, 1995, p.11.

Ferrer, el dia 26 de març, destacà l'enorme interès de l'obra de Roís de Corella, reproduïda fidelment per la impremta Viader, l'any 1929.

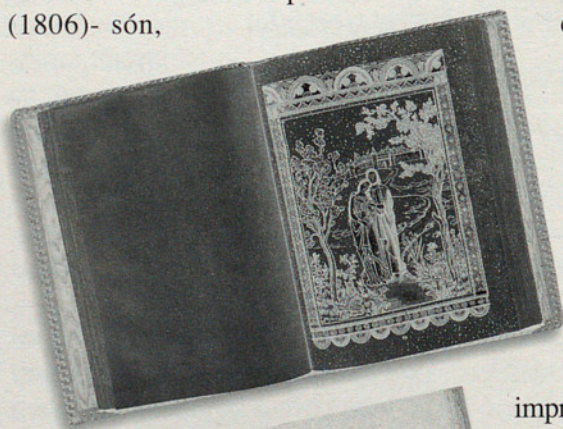
D'altra banda, l'Arxiu Municipal ha pogut mostrar en l'exposició esmentada una altra joia bibliogràfica sortida també dels obradors dels Viader, *El Cantar de los Cantares de Salomón*, segons la versió de fray Luis de León (1527-1591). Era la primera obra en prosa del religiós agustí, també traducció literal

de la *Vulgata*, feta pels volts de 1561, perquè la llegís només una religiosa del convent de Sancti Spíritus de Salamanca. Tot i que Fray Luis va guardar zelosament el manuscrit -respectava les raons per les quals el Concili de Trento prevenia, aleshores, contra la lectura dels llibres sagrats

en llengua del poble-, un fàmul indiscret en tragué furtivament una còpia, i d'aquella se'n feren d'altres. Eren mals temps, els de la Contrarreforma. L'autor de la *Perfecta casada* (Salamanca, 1583), l'any 1572 va tenir problemes amb la Inquisició acusat de posar en dubte l'autoritat de la *Vulgata* i de fer circular aquella traducció no autoritzada dels *Càntics del Càntics*. Una de les característiques de l'excel·lent edició de Josep M Viader la constitueix el paper de suro, tècnicament tractat per a evitar-ne els defectes de la primera edició del *Quijote* (1905). La impressió, modèlica, s'acabà el dia 12 d'octubre de 1946, amb la il·lustració de vuit làmines de Joan Ribot i la decoració de vinyetes i inicials a càrrec de Germà Viader, i cobertes de cuir repujat. Com ens deixà escrit Joan Torrent, *El Cantar de los Cantares* "resultà, amb aquella millora i amb la rica policromia dels dibuixos i decoració, alhora una obra de bellesa i rarsa extraordinàries".

Els motius pels quals Josep M. Viader va l'edició feta a Madrid per (1806)- són,

escollir aquesta obra -segons la impremta "hija de Ibarra" d'una banda, perquè és la primera que ofereix, a continuació de la traducció en prosa, una versió, no menys bella, en vers; i, de l'altra, perquè l'autor no havia fet ni preparat mai una edició pròpia de la seva obra.

Així i tot, és curiós d'observar que els

impressors Viader, a l'hora d'editar llibres rars, es fixessin precisament en dues de les primeres versions de la Bíblia -catalana, la primera; castellana, la segona-, que aparegueren al segle XV i XVI respectivament, en un context històric igualment difícil per a les traduccions de la Bíblia en llengua popular.

2.- DOCUMENTS

A part d'aquests dos exemplars bibliogràfics, al fons de l'arxiu -secció de pergamins-, hi trobem uns fragments de manuscrits hebreus que posteriorment havien servit per a farcir les cobertes dels còdexs municipals. Uns d'aquests fragments varen ser estudiats pel jesuïta gironí Sebastià Bartina, qui publicà el seu estudi, escrit en llatí, a Estudios eclesiásticos, sota el títol "Fragmenta cuisdam *Hilkot Spher Torah* in urbe guixolensi reperta³".

L'autor és, doncs, el pare Sebastià Bartina i Gassiot (Girona 1917 - Sant Cugat 1992), professor de Sagrada Escriptura, d'una gran i àmplia activitat cultural, de la qual donen testimoni les 400 publicacions entre llibres i articles en revistes, i unes 200 col·laboracions en diccionaris i enciclopèdies de temes bíblics o catalans. La solvència del pare Bartina garanteix, doncs, el rigor científic de l'estudi⁴.

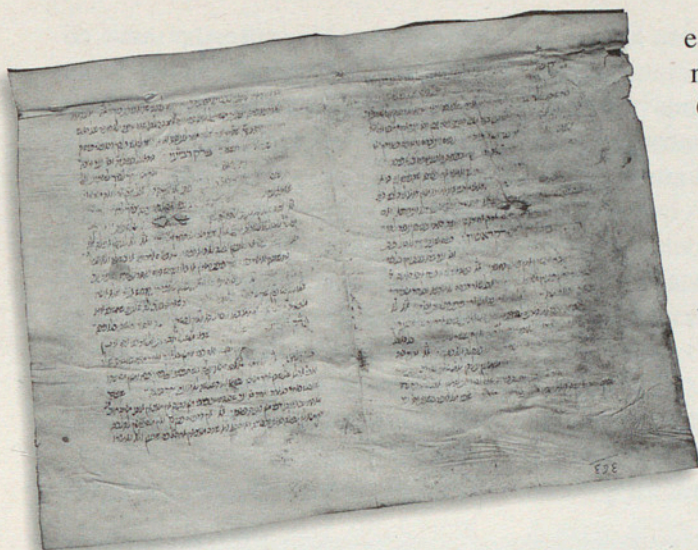
Tot i que Mn. Llambert Font⁵ ja el donà a conèixer, aquest treball⁶, ens ha semblat que valia la pena de traduir-lo directament del llatí al català, i de fer-ne coneixedors els lectors de *L'Arxau*.

³ Vol. 34 (1960), p. 491-520.

⁴ Agraïm a Jordi Roca i Coll, director de l'Arxiu Històric de la Companyia de Jesús, la informació donada.

⁵ Mn. Llambert Font i Gratacós (Besalú 1896-Girona 1980), aleshores, director de l'Arxiu Municipal de SFG.

⁶ Àncora, FM, 1962

esplendor i de la prosperitat creixent de la vida urbana, durant molts segles, es deu a la fundació –feta per l'emperador Carlemany- d'un monestir benedictí. Alguns testimonis d'aquesta santa casa ja consten des de l'any 993, i n'hi ha de molt més recents⁸.

Així doncs, havent-se reestructurat completament de nou l'Arxiu Municipal després de la guerra civil, quan, sota el guiatge de l'amic Jaume Irla⁹ -vicegerent del director-, el visitava, vaig descobrir en part un antic document hebreu a l'interior de les cobertes de pergamí d'un manuscrit. I en indicar, allí mateix els presents, que convenia extreure'ls d'allà amb gran cura, se m'indicà que el director ja hi havia pensat de fer-ho. I, efectivament, així es va fer després. És un fet que arreu els documents de pergamí més antics, també els hebreus, s'utilitzaven per a protegir altres manuscrits.

Ja J.M. Millàs i Vallicrosa havia descrit sàviament casos semblants, i n'havia anotat diverses inscripcions d'aquest gènere, trobades arreu de la província gironina. Serà suficient de recordar de moment la troballa d'algunes relacions de comptes amb fragments del Talmud i de Setarot, i fins i tot folis del Pentateuc (Ex 9, 12 - 10,7), la recensió dels quals, disposats en dues columnes, aquest docte autor l'atribueix al segle XIV, produïts tardanament a l'escriptori d'alguna comunitat jueva que hi havia a la mateixa ciutat de Girona.

“ Penso que establir bé una descripció i investigació acurada dels fragments del document de pergamí trobats no fa gaire pot ser útil tant a la història

Uns fragments de la Torà (La llei jueva)⁷ trobats a l'arxiu de Sant Feliu de Guíxols

recent i als estudis de la ciència hebraica, com a la disciplina bíblica del futur.

I.- Les circumstàncies històriques.

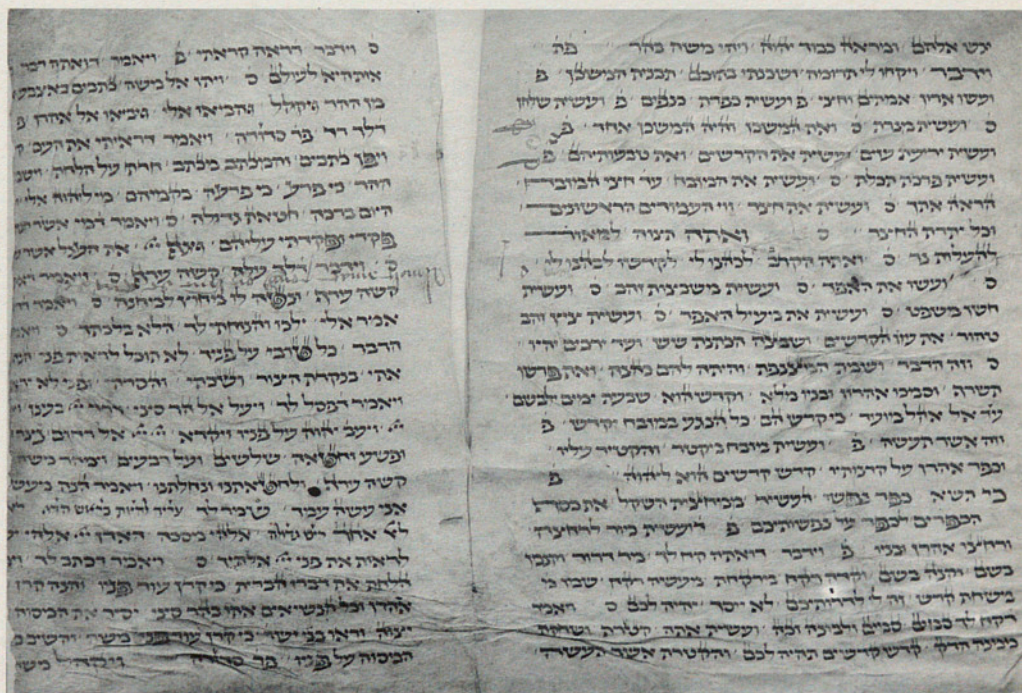
El lloc de la trobada .- No fa pas molt temps se'm va presentar l'ocasió de visitar l'Arxiu Municipal de la ciutat guixolenc. Lloc antiquíssim anomenat popularment Sant Feliu de Guíxols, que pertany a la província i diòcesi de Girona, posada com a cap natural d'una regió molt a prop del litoral abrupte –la Costa Brava- de la mar Mediterrània. El seus vestigis històrics arranquen de la cultura ibèrica, grega i romana, de mitjan a finals del primer mil·lenni abans de Crist. Però l'origen del seu nou

Descripció del document guixolenc .- El fragment de pergamí que s'ha conservat a la ciutat de Sant Feliu de Guíxols consta de dos folis escrits per ambdues cares i gairebé esquinçat pel mig, que, al seu torn, probablement formaven part d'algun vell còdex. Un d'aquest està lleugerament retallat al marge extern, de tal manera que algunes línies de lletres d'aquest estan tallades de dalt a baix, pel llarg, la qual cosa es va fer perquè el material de pergamí s'acomodés més fàcilment a l'ús del llibre. Cada foli medeix 23 X 17 centímetres; tanmateix la part escrita només ocupa prop de 17 X 13 centímetres.

⁷ [Nota del traductor (N.T.): Segons el *Hilkot Sepher Torah*, del rabenu laqob ben Meir].

⁸ ALBAREDA, A.M., “Una història inèdita de Monserrat”, *Analecta Montserratensis*, 4 (1920-21), 182-189. [N.T.: Com tothom sap, actualment la fundació del monestir per part de Carlemany és difícil de sostenir. Les pretensions de ser un “imperial” monestir tenen una explicació molt posterior. Existeixen estudis moderns que estableixen l'origen del monestir en la primera meitat del s. X. BLANCO, J.; ESTEVA-PALLÍ, etc.].

⁹ [N.T.: Jaume Irla i Sarló, funcionari municipal, va treballar molt i bé en la reordenació de l'Arxiu].

Així doncs, el foli manuscrit té quatre pàgines amb escriptura hebrea. I cadascuna de les línies consta més o menys de trenta-cinc lletres. De sobte, apareix una escriptura molt bella, de caràcters "quadrats" del tipus anomenat *askenazi*, sobretot per la presència en ella de lletres coronades o *ketarim*. Així mateix, a primer cop d'ull, per la manca de sentit en els escrits i per la contínua juxtaposició de paraules inconnexes, es reconeix que es tracta d'algun exemplar normatiu d'escriptura editat per a la utilitat dels *sopherim* (dels escriptors). Els mots que aquí s'estenen de l'Ex 20, 18 al Lv 1, 14, certament sembla que es poden atribuir al Pentateuc, però de cap manera d'una forma contínua.

Època de la inscripció.- Abans de res s'havia d'assignar al document una data. Per aconseguir-ho, he trobat tres vies: 1^a. Vaig demanar diligentment a Mn. Lambert Font, encarregat de l'Arxiu, de quin temps pensava ell que era el llibre en les cobertes del qual havia aparegut l'escrit hebreu. I em va dir "Aquests documents hebraics es van trobar en el Manual d'Acords (és a dir, en el còdex manuscrit dels decrets municipals) que comprèn l'espai de temps que va de l'any 1403 al 1409¹⁰. D'acord amb aquesta afirmació, la coberta d'aquest llibre es va confeccionar en aquella època. Per tant, segons aquest testimoni, el document hebreu en qüestió no pot ser posterior al segle XV.

2^a. En la tercera pàgina del document escrit en hebreu, entre la línia novena i desena, apareix una vella inscripció [interpolada] de caràcters cursius i traçada amb càlam i tinta, on s'hi llegeix clarament "Al molt amat senyor...", darrere de les quals segueixen tres o quatre mots inintel·ligibles. Aquesta frase és escrita en llengua catalana. I és evident la seva finalitat. Algun amanuense, força més tard, per provar la ploma va usar d'esborrany aquest document de pergami escrit en hebreu; perquè, doncs, el considerà d'escàs valor. S'ha d'observar que qui va escriure aquelles paraules, ho va fer a la inversa dels traços de les lletres hebraïques, i que, per tant, desconeixia el que tenia entre mans. De forma semblant, en una altra pàgina paral·lela apareixen uns intents de cal·ligrafia semblant, a sobre del marge esquerre de la pàgina, entre la novena i desena línia. D'altra banda, donat que la paleografia catalana pot fixar quasi matemàticament el temps en què va ser escrit, a més, vaig demanar a Mn. Lambert Font, com a persona experta, que calculés l'època de la frase interpolada. De fet, és obvi, que, quan l'amanuense provà el seu càlam, ja feia molt de temps abans que el document escrit en hebreu existia. Ell em comunicà el següent: "El tipus de lletres de la locució és el mateix que veiem -i s'ha d'atribuir- en els pergamins del s. XIV conservats a l'Arxiu de Sant Feliu, així com també en els de començaments i de mitjan s. XV". Per tant, en aquest apartat, s'ha d'acceptar que el document hebreu va ser escrit amb molta probabilitat abans de l'any 1400.

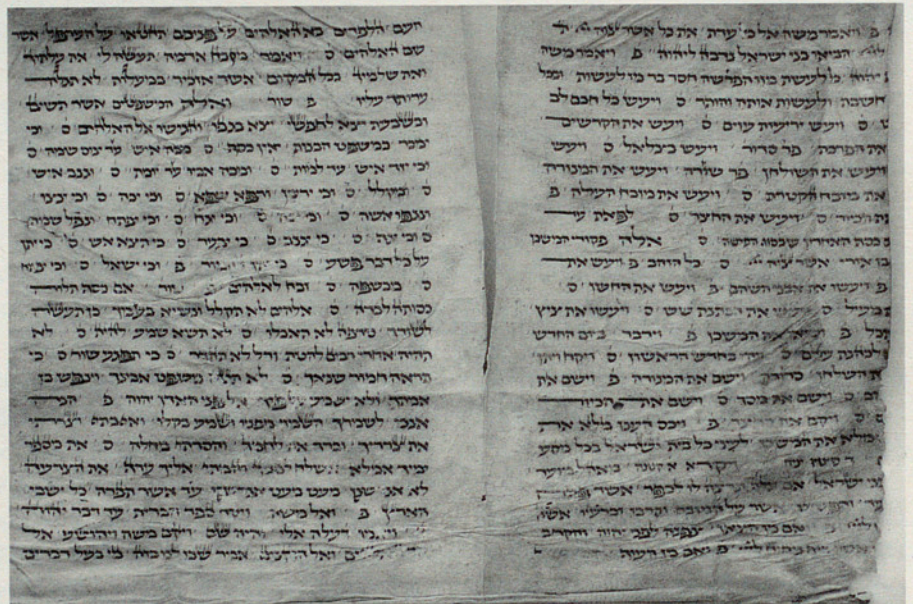
3^a. Resta encara una raó, si és possible, més convincent i segura, treta de la mateixa paleografia de les lletres hebraïques. Oportunament i sense revelar les anteriors proves, vaig consultar l'il·lustre doctor Nehemias Allony.

Qui, tot seguit i sense cap mena de dubte, em va contestar: "Els caràcters de les lletres [hebraïques] són del s. XIII o XIV; de cap manera posteriors¹¹."

On va ser elaborat aquest escrit?

És molt difícil de dir si aquest i altres documents semblants varen ser confeccionats en un escriptori de la ciutat de Girona d'on sortiren moltes obres que encara es conserven, o bé a la mateixa ciutat de Sant Feliu de Guíxols.

El fet és que en el darrer lloc, en

aquells temps, existia una pròspera comunitat jueva, com ho demostra l'actual carrer anomenat "del Call" i el seu barri, que, com s'esdevé en altres indrets de la província de Girona, així és com era designada la part de la ciutat que era habitada pels jueus¹².

A més a més, tal com consta certament a l'Arxiu diocesà, un jueu de nom Maimó Ponç vivia a la ciutat

¹⁰ Carta escrita des de Madrid del 3.X.1959. Expresso el meu agraïment a Mn. Lambert Font per aquesta i altres respostes.

[N.T.: Llavors el responsable de l'Arxiu Municipal havia estat nomenat director del Secretariat Catequístic Nacional (1958-65)].

¹¹ Carta de Jerusalem, amb data del dia 29.XI.1959. De bon grat dono les gràcies al doctor N. Allony per aquestes lletres. I igualment recordo el pare Alexandre Díez Macho per la contribució del seu consell en aquestes qüestions.

¹² [N.T.: Aquí no es pot oblidar que el mot "call" també significa carrer o pas estret].

de Sant Feliu l'any 1329¹³. Encara més, des de l'any 1401 fins a ben entrat el segle XVI, sempre el Consell Municipal guixolenc havia nomenat "físic" o metge una persona d'origen jueu. Tot això suposa molt bé que, a la ciutat de Sant Feliu de Guíxols, s'hi havia iniciat una cultura hebrea¹⁴.

Fins aquí arriba el primer apartat de l'estudi del pare Bartina, que és seguit d'un segon, titulat "Anàlisi literària del document" i d'un llarguíssim i darrer capítol dedicat a l'anàlisi bíblica del document. Tanmateix, pensem que el primer aquí transcrit és el que, ben segur, té més interès per a nosaltres.

Àngel Jiménez

Recensions

Francesc Xavier Altés i Aguiló: "L'acció tutelar dels abats de Montserrat sobre la reforma monàstica de Sant Feliu de Guíxols (1510-1523)", *STUDIA MONASTICA*. Vol.40, Barcelona, 1998. pp. 65-92.

A partir de la documentació aportada, en el seu dia, per l'arxiver i historiador de Montserrat, el pare Miquel Solsona (1585-1618), avui Xavier Francesc Altés i Aguiló la posa a l'abast dels estudiosos per tal que, per compte propi, puguin judicar quina va ser la tutela real exercida pels abats de Montserrat sobre la reforma monàstica de Sant Feliu de Guíxols. N'exposa clarament la qüestió i la contextualitza, de forma que els vuit documents de l'Arxiu de la Corona

d'Aragó que hi transcriu, puguin adequadament il·luminar i precisar la qüestió -poc coneguda i mal documentada- que hi és ben tractada i resumida, en aquest molt interessant treball.

Manuel Llanas: *Gaziel: vida, periodisme i literatura*.

Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Biblioteca Abat Oliva, 203. 1998. 481 p.

Si d'alguna manera la vida d'Agustí Calvet (Gaziel) està estretament vinculada a la seva ciutat natal, també gosariem dir que la vida i el treball de Manuel Llanas i Pont és inseparable de l'estudi de la vida i l'obra de Gaziel.

Vam conèixer Manuel Llanas, avui professor de la Universitat de Vic, quan l'any 1987 es van organitzar a Sant Feliu una exposició-homenatge i una taula rodona en commemoració del centenari del naixement d'Agustí Calvet, a la casa Patxot.

La biografia que intentem de ressenyar breument és, doncs, el resultat d'una llarguíssima recerca i d'una dedicació gairebé plena del seu autor. No solament s'ha estudiat tota l'obra literària de l'escriptor guixolenc, sinó que també n'ha analitzat amb detall la producció periodística (més de 1.500 articles). Un esforç que té el mèrit d'aproximar-nos al coneixement de Gaziel i que, a més, omple un buit en la història de la llengua catalana, a pesar que el mateix Llanas (tesi, *Història de la literatura catalana*, etc.), Josep Benet i l'edició de l'*Obra Completa* per part de Selecta, i Maurici Serrahima, ja han anat fent maneres perquè l'oblit no engolís també la memòria d'Agustí Calvet. També la *Revista de Girona* (núm. 123, 1987) i les successives edicions d'*Aedos del Sant Feliu de la Costa Brava* -penso que hi deu haver un exemplar a cada casa dels vells guixolencs- han anat revifant el seu record a un nivell més local i han mantingut viu el mite del Sant

Feliu forjat per l'escriptor.

Ara, a més, s'hi afegeix un estudi pràcticament definitiu -almenys el primer de conjunt, global, a l'entorn de la personalitat guixolenc-, que aporta moltes novetats que, ben segur, seran de l'interès dels nostres lectors.

Àngel Jiménez

Darreres donacions

16.02.99 Nemesi Solà Franquesa
Àmfora. Butlletí dels Pomells de Joventut de Catalunya, núm. 29 abril 1923
1 segell de *L'Onada*, 1933
3 segells pro-Infància

19.02.99 Rosa M. Martí
Recordatori de la mort de Juli Garreta, 2.12.1925
Mundo musical (1925), dedicat a Juli Garreta
Somni gris, sardana editada per a piano de Juli Garreta
Còpia de diverses cartes de l'Escola Horaciana, i d'una postal.

5.03.99 Teresa Sampere Noallas
Las ruinas de mi convento. Mi claustro. F. Patxot. Edic. octava. BCN, 1899.
La sagrada Biblia, Nacar-Colunga, BAC, Madrid 1975.

17.03.1999 Sra. Maria Illa Molinas
1 fotografia de gran tamany (2 m x 1m) de Sant Feliu de Guíxols.

¹³ [N.T.: Maimó Ponç va ser guardià del port (1341) i jurat de la vila (1355). La seva vídua -segons el fogatge de 1360- vivia a la Plaça].

¹⁴ Les darreres notes amb les seves pertinents proves històriques es deuen a la bondat de Mn. Lambert Font.

Un altre pergamí escrit en hebreu identificat avui per Eduard Feliu

En aquells anys cinquanta, va aparèixer un altre pergamí escrit en hebreu que encara ningú no havia identificat. Vam aprofitar la presència, a l'Arxiu Municipal, del Dr. Joan Ferrer, durant les Jornades sobre la Bíblia de què hem parlat, per demanar-li que ens identificués el text del manuscrit.

Ell, per la seva banda, passà l'encàrrec a Eduard Feliu, qui ha tingut l'amabilitat de trametre'ns la següent resposta:

"Aquest foli conté una part de les *Notes crítiques o Comentaris crítics* (en hebreu: *Hassagot*) que va escriure el talmudista occità Abraham ben David de Posquières (mort l'any 1198), pare del famós cabalista Issac el Cec, relatives a l'obra de Maimònides anomenada *Mishné Torà*. Abraham ben David és conegut

també per l'acrònim RABAD o per l'epítet *Ba'al ha-Hassagot*, l'autor de les *Hassagot*".

Diuen que les devia escriure, aquestes notes, entre 1193 (data d'arribada del *Mishné Torà* a Provença) i 1198, i han estat sempre molt conegudes.

A les quatre cares d'aquest foli retrobat, hi ha els comentaris que segueixen (només els comentaris, sense el text de Maimònides, llevat d'uns pocs mots a l'inici de cada nota, que indiquen a quina part del text es refereix el comentador):

Maimònides, *Mishné Torà*, Llibre II: *Séfer Ahavà*

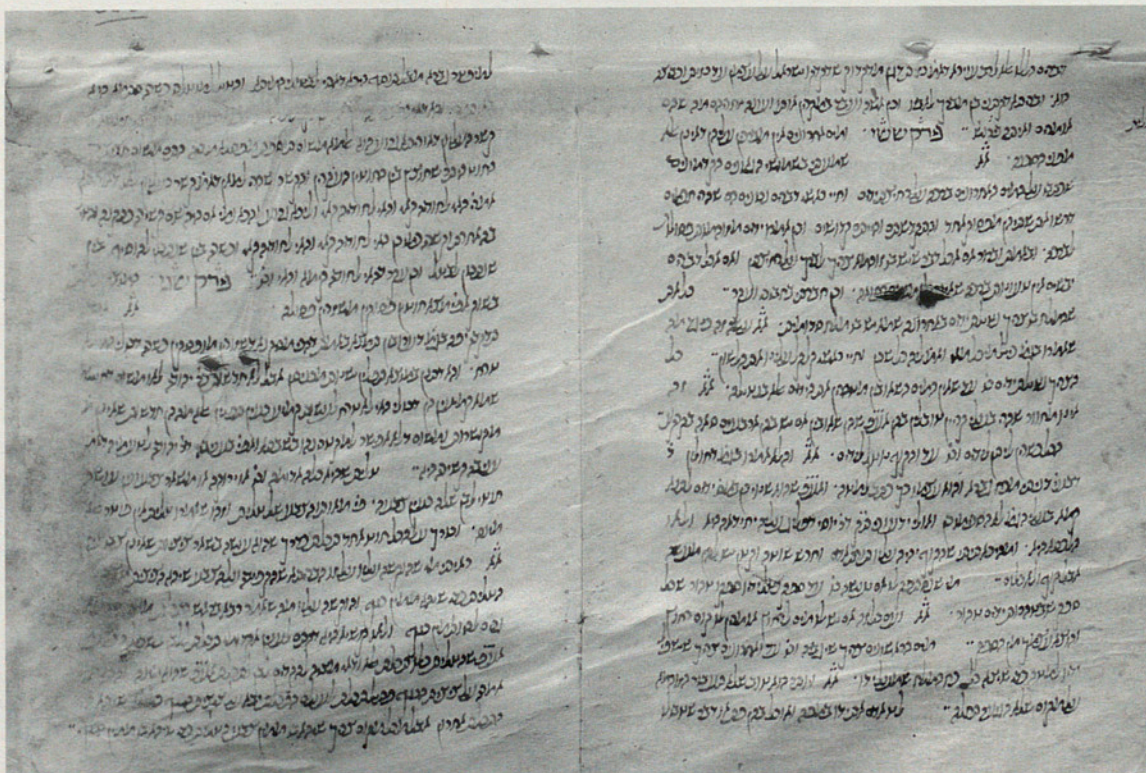
1 Hilkhhot Tsitsit [Regles relatives a la flocadura del mocador espatller] Darrera part de la nota al Cap. 1, paràgraf 15, i notes al Cap. 2, paràgrafs 7 i 8.

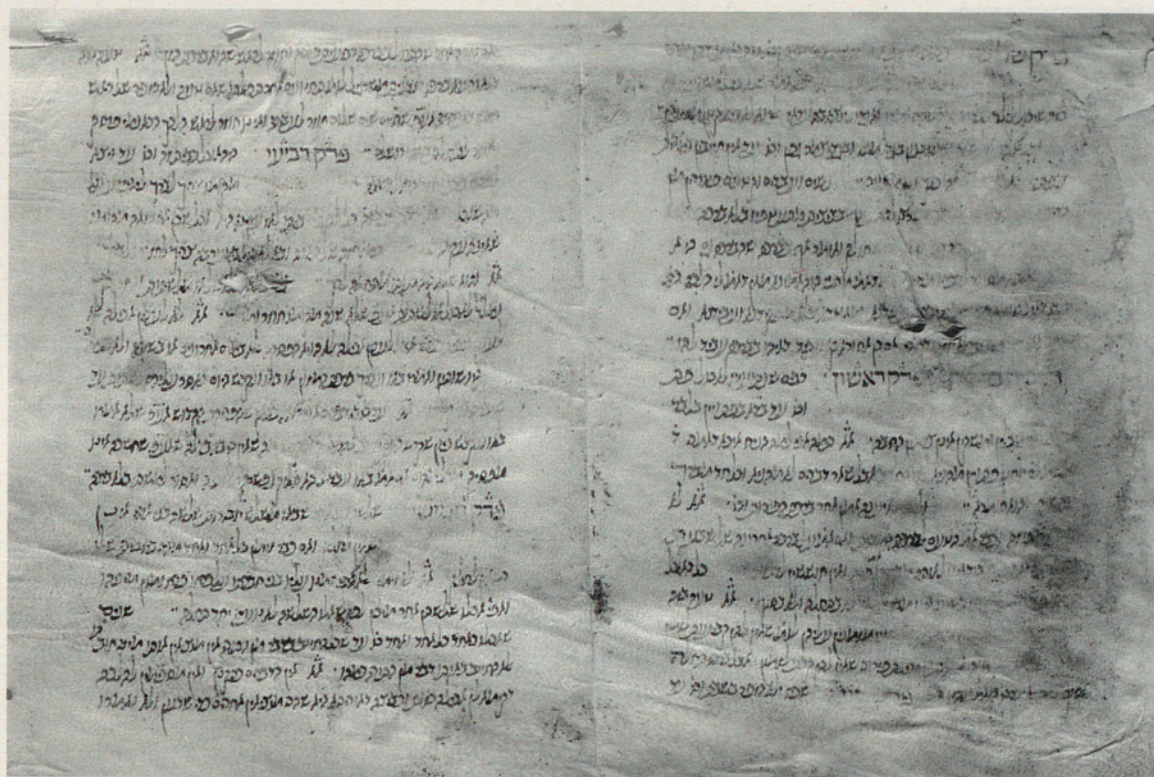
2 Hilkhhot Tsitsit Notes al Cap. 3, paràgrafs 1, 2 i 9

Hilkhhot Berakhot [Regles relatives a les benediccions] Notes al Cap. 1, paràgrafs, 12, 18 i 19

3 Hilkhhot Berakhot Notes al Cap. 2, paràgraf 12; Cap. 4, paràgrafs, 3, 5, 7, i 8; Cap. 5, paràgrafs 11 i 15.

4 Hilkhhot Berakhot Darrera part de les notes al Cap. 5, paràgraf 15 Notes al Cap. 6, paràgrafs 2, 3, 5, 13, 16 i 18

3

2

Totes aquestes notes formen un conjunt seguit, sense cap mena de solució de continuïtat. Els paràgrafs que no hi figuren són paràgrafs sobre els quals Abraham ben David no va escriure cap *nota crítica*. Les edicions impreses del *Mishné Torà* tradicionals han inclòs sempre aquestes notes entre els comentaris medievals de l'obra de Maimònides, notes que a l'edat mitjana devien constituir un llibret (com demostra aquest foli) per acompanyar la lectura del *Mishné Torà*.

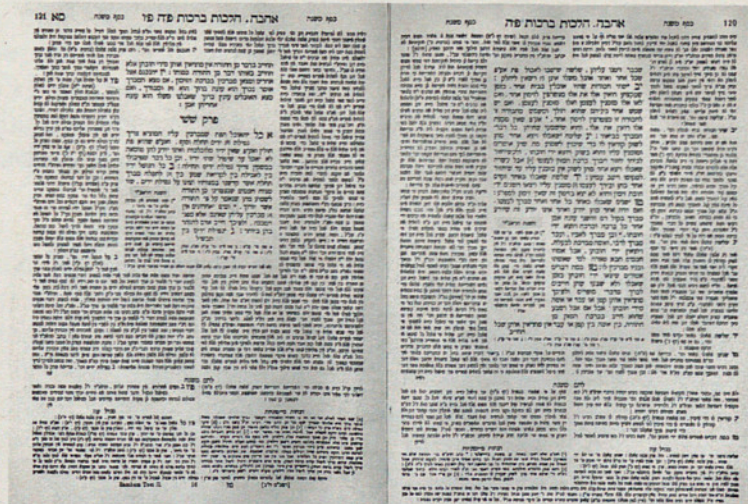
Eduard Feliu

President de la Societat Catalana d'estudis hebraics. Filial de l'Institut d'Estudis Catalans.

Abril de 1999

Documentació consultada:

Cf. Twersky, *Rabbid of Posquières. A Twelfth-Century Talmudist*; Harvard University Press, 1962, p. 4; Maimònides, *De la Guia dels Perplexos i altres escrits*, Barcelona, 1986, p. 238-239".

Maimònides, *Mishné Torà*, II, Séfer Ahavà, Hilkhot Berakhot, cap. 5-6

Recerca i metodologia d'estudi de la indústria lítica de la comarca de la Selva

Com ja s'havia avançat en l'anterior publicació, des del passat mes de desembre estem realitzant un estudi sobre la indústria lítica de la comarca de la Selva dipositada en aquest museu.

La comarca de la Selva ha estat, i és encara avui dia, una regió on tradicionalment s'ha practicat la prospecció arqueològica. Aquesta sovint ha anat encaminada a la recerca d'eines de gran format. La riquesa d'aquest tipus de cultura material és deguda a l'erosió geològica que actua sobre els dipòsits sedimentaris d'origen quaternari que es troben en aquesta depressió.

Els primers indicis de la recerca arqueològica de la Selva els trobem al darrer terç del segle passat en la figura de Botet i Sisó. Les primeres motivacions de caire científic, però, no foren fetes fins el 1953 quan Francesc Riuró va realitzar un estudi sobre l'estació de Cal Coix.

Ja al 1974 Néstor Sanchiz juntament amb el seu germà Joan i Josep Escortell van aplegar gran quantitat de peces paleolítiques. Però, no fou fins més endavant, quan van entrar en contacte amb l'Associació Arqueològica de Girona, que s'inicià una veritable recerca i un estudi sistemàtic del registre lític de la Comarca de la Selva.

La indústria de la Selva està tallada especialment sobre còdols de quars i de quarsita d'origen al·luvial. També predomina el pòrfir, el basalt i la calcedònia. Les tècniques de talla més representades són l'Aixeliana i la Levallois que ens han proporcionat un registre lític altament significatiu. Cronològicament sabem que aquest material correspon a un característic Paleolític Inferior de Mòdul II o Aixelià continuant fins a èpoques postpaleolítiques.

Aquest nombrosíssim registre lític pretén ser minuciosament analitzat a partir del marc metodològic del sistema Lògic-Analític (Carbonell et al., 1981, Carbonell et al., 1992). Aquest sistema veié la llum als inicis dels vuitanta fruit d'una derivació de la proposta metodològica oferta per Laplace. La reformulació d'aquest sistema teòric conduí a extreure l'element tipològic en l'anàlisi de les indústries que fins llavors havia estat present, i encara ho és avui, en alguns estudis de registre lític.

La comarca de la Selva ha estat, i és encara avui dia, una regió on tradicionalment s'ha practicat la prospecció arqueològica

El corpus principal del nostre mètode de treball en les indústries de la Selva prové de la tipologia

analítica de G.Laplace (1972), de l'arqueologia analítica de D.L. Clarke (1984 i 1968) i de lògica històrica de Thompson (1981). La posterior pràctica d'aquest sistema a França l'acabà de consolidar i fou perfilat pel què fa a la indústria de còdols tallats a mitjans dels vuitanta (Carbonell et al., 1992) a partir d'unes reformulacions que havien de contribuir a simplificar aquest edifici teòric-metodològic. El Sistema Lògic-Analític s'edificà entorn una estructura tripolar (Carbonell, 1990). El primer element, el morfotècnic, respon al procés tecnològic que l'home prehistòric emprà per a la configuració final de l'objecte; el segon, el potencial, s'explica la possibilitat funcional hipotètica de l'objecte en el seu procés d'utilització; el darrer, el funcional, ateny a la forma de funcionalització de l'estructura morfotècnica i potencial.

En el nostre estudi ens proposem que aquesta via de recerca permeti contextualitzar i contrastar els nostres resultats, provinents especialment de les indústries del Paleolític Inferior, amb els obtinguts en els jaciments del pleistocè mitjà del nord-est de Catalunya per l'equip de la Roriva i Virgili de Tarragona.

L'objectiu del nostre projecte ha de ser el de la reconstrucció dels atributs culturals dels grups humans que van poblar la comarca de la Selva en èpoques pleistocèniques a partir de la seva caracterització tecnològica, la qual pretendrà suplantar el clàssic empirisme en la tipologia dels conjunts industrials per una visió processal d'aquests.

Reproducció del crani de l'Home de Talteüll i estri (pic) procedent de la Selva.

D'aquesta manera volem intentar omplir, si s'escau, a partir de la comparació tipològica i cronològica amb aquests jaciments el buit d'informació que ens han deixat unes indústries trobades en superfície, la qual cosa impedeix ja d'entrada afirmar, amb tota seguretat, alguns criteris essencials. Aquesta possibilitat ens permetrà, en un segon moment, legitimar les indústries selvatanes. En el nostre treball directe amb el material lític emprem dues categories conceptuals essencials que ens permeten una primera aproximació a les restes. Primerament, ens és essencial separar els objectes d'acord amb les categories estructurals, les quals defineixen les diverses fases en què l'home modifica i actua sobre la matèria prima (Bn, BN1G, BP, BN2G, FRA). A continuació estudiem tots aquells atributs propis de cada categoria estructural que ens permeten obtenir d'una manera sistemàtica la informació de tots els objectes del registre lític en qüestió.

Si bé en un primer moment hem començat a estudiar cada jaciment per separat, a posteriori caldrà comparar tots els jaciments per tal d'obtenir-ne una informació de conjunt. Únicament d'aquesta manera creiem que podrem reconstruir la vida dels grups humans que des de la nit dels temps van poblar la comarca de la Selva per tal de fer-la saber als qui avui dia hi viuen.

Joan Garcia Garriga i Albert Aulines Valentí

Bibliografia:

- Carbonell, E., Guilbaud, M., i Mora, R. (1981). "Utilización de lógica analítica para el estudio de tecno-complejos a cantos tallados" a *Cahier Noir* 1. pp.1-64.
- Carbonell, E., Mosquera, M., Ollé, A., Rodríguez, X.P., Sala, R. Vaquero, M i Vergés, J.M. (1992) *Cahier Noir* 6. "News elements of the logical analytic sistem". Tarragona: Reial Societat Arqueològica Tarraconense.
- Carbonell, E. (1990). "Variabilitat tecnològica en els objectes d'ús en els caçadors recol.lectors de la prehistòria". a *El canvi cultural a la prehistòria*. Barcelona: De. Col.lumna.
- Canal, J. i Carbonell, E. (1989). *Catalunya Paleolítica*. Girona: Patronat Eiximenis.
- Canal, J. i Soler, N. (1976). *El paleolític a les comarques gironines*. Girona: Caixa d'Estalvis Provincial.

Agraïments:

A l'Associació Arqueològica de Girona i, molt especialment, a Josep Canal i Joan Abad; al Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols i, molt especialment a Néstor Sanchiz; a l'equip de prehistòria de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

Restauració d'una pintura de E. Roselló

La restauració d'objectes d'art, en l'actualitat, és considerada una disciplina: ha evolucionat com a ciència, millorant el seu mètode, sistematitzant-lo, partint dels seus orígens artesans, però sense oblidar-los del tot. S'ha convertit, així, en una important ajuda per a la història de l'art, ja que pot aportar dades tècniques només reconeixibles amb exàmens acurats, amb aparells de precisió o proves de laboratori; o bé treure a la llum informació que havia quedat oculta per estar sota una capa de vernís, un repintat, en el dors...

Una experiència similar és el què ha passat amb l'obra d'E. Roselló datada el 1884 del Museu d'Història de la Ciutat de Sant Feliu de Guíxols. Es tracta d'una pintura a l'oli sobre paper que representa el Racó de Llevant de la badia de Sant Feliu. No destaca per la seva qualitat però com a document gràfic ens informa de què hi havia a la badia a finals del s.XIX.

està en força bon estat de conservació; llevat d'unes petites pèrdues de color (coincidint amb punts de molt de gruix de pintura), una mena d'esquerdes, anomenades craque-ladures, que anticipen el perill de més pèrdues, els forats provocats per insectes que s'alimenten de la cel·lulosa del paper, i la brutícia superficial que denota el pas del temps.

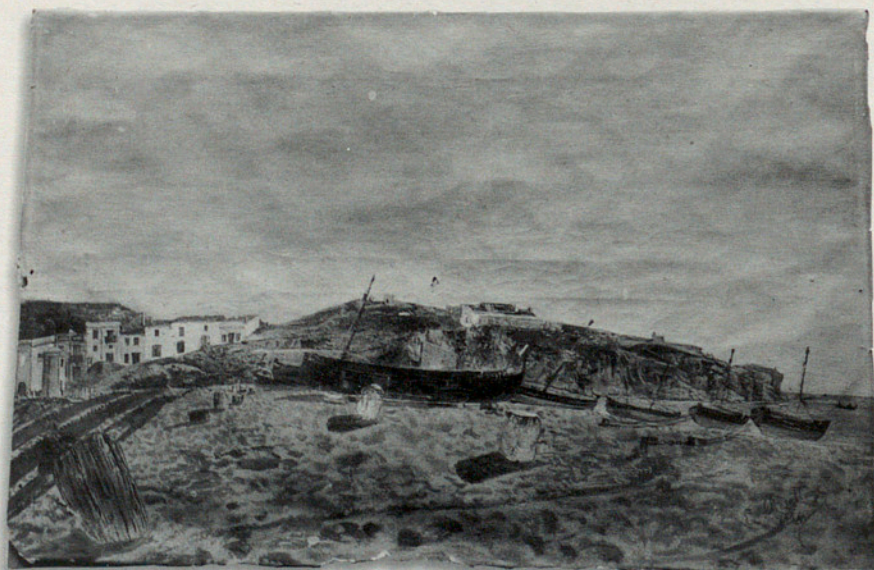
Possiblement bona part del mèrit de l'estat de conservació que té l'obra es deu a la capa de preparació aplicada directament sobre el paper, abans de la pintura a l'oli. Aquesta es troba a les dues cares del paper. Per donar més rigidesa a l'obra en el sistema d'emmarcament es va col·locar al darrera una fullola.

És d'aquesta manera que va quedar oculta, i va passar desapercebuda una dada interessant sobre aquesta obra: la dedicatòria de l'antic propietari al donar l'obra a l'Ajuntament que diu així,

Al magnifico Ayuntamiento

(P. Rigau Signum) Abril de 1960

Aquesta informació ha estat corroborada pels anals de l'època. S'ha documentat fotogràficament, i enregistrat a la fitxa tècnica de la peça al museu perquè quedarà novament "invisible" després del procés de restauració. Aquest consistirà en una neteja, recuperació de les pèrdues i reintegració estètica, aplicació d'un acabat final de protecció i la preparació d'un sistema d'emmarcament amb material de conservació.

Ens sorprèn la tècnica usada: oli sobre paper, no és massa habitual, el paper no és el millor suport per a l'oli i sol comportar molts problemes de conservació. Per això considerem que

S'exposarà l'oli "Vista de Sant Feliu" de Jaume Pons Martí

El passat 19 d'abril s'aprovà en Comissió de Govern el contracte de préstec temporal d'aquesta obra, propietat de la Fundació Carmen Thyssen Bornemisza Collection Establiment i que, datada el 1894, retrata amb detallisme la nostra vila.

Jaume Pons Martí (Barcelona, 1858-Girona, 1931), "Vista de Sant Feliu de Guíxols".

Aquesta obra, sortí a subhasta el passat 9 de febrer, a la qual hi assistí i licità un membre de la Junta Tècnica del Museu amb l'autorització de l'alcalde. Immediatament després de la subhasta aquesta mateixa persona inicià els contactes amb la Fundació per tal que acceptés de deixar-la en préstec al Museu. Cal dir que el préstec, sempre que es compleixin les condicions ambientals i de seguretat especificades en el contracte, és per un període de tres anys; així doncs un préstec temporal de llarga durada.

Actualment s'estan preparant el trasllat i espai d'instal·lació.

"La mar de museus" present al SITC

Durant els dies 29 i 30 d'abril, i 1 i 2 de maig, s'ha celebrat a Barcelona el Saló Internacional de Turisme de Catalunya, en el qual el nostre museu hi ha estat present conjuntament amb els altres museus que formen part de la xarxa de museus amb patrimoni marítim "La mar de museus".

Darreres donacions

El senyor **Nemesi Solà** ha fet donació d'un element de grapar corretges de cuir, d'una caixa de grapes i de dos rulls de corretges.

Una altra donació l'ha protagonitzat el senyor **Sebastià Sánchez**: dues sàrries d'espart.

L'empresa **Copaiba** ha donat una rajola decorada procedent del monestir.

Cal destacar també la donació de dos ruscs de suro, un rascador de rusc i un embut per omplir botes del senyor **Carles Aulet**. Part d'aquesta darrera donació s'exposa temporalment en el sector de l'escala del monestir continuant amb la intenció d'exposar temporalment part del material que ens arriba a través de les donacions dels nostres conciutadans.

Actes al voltant de la diada "Dia Internacional dels Museus"

Divendres 14 de maig, a les 19.30 h., al Monestir:

Taula rodona sobre "*El museu, element de dinamització del territori i de participació*" amb Joan Surroca, Gabriel Alcalde i Ramon Alberch

Dissabte 15 de maig, al matí: *Sortida a l'Ardenya*

Ideada i guiada per Jaume Bosch
Dins el cicle "*Coneguem el nostre patrimoni*"

- 1.- Can Crispins. Jaciments i troballes
- 2.- Can Cabanyes
- 3.- Puig de les Cadiretes
- 4.- Pedra - sobre - altra
- 5.- Menhir de Can Llach

Se sortirà a les 9 del matí, de l'entrada del Museu d'Història per anar en cotxes particulars en direcció Llagostera.

Dissabte 15 de maig, a les 19 h., al Monestir:

Conferència sobre "*Resultats de l'excavació de l'abocador del Monestir*", a càrrec de Carme Montalbán i Natàlia Colomeda, arqueòlogues. Es mostraran els diferents tipus de ceràmica trobats.

Dissabte 22 de maig, al Museu Marítim de Barcelona:
Presentació a Barcelona de "*La mar de museus*"

Aquesta és el nom de la xarxa de museus que volen unir esforços en la conservació i difusió del patrimoni marítim. Durant tot el matí tindrà lloc una Jornada festiva amb demostració d'oficis relacionats amb la mar (nansaire, mestre d'aixa, modelisme, salaó d'anxoves,...) i representació de contes i cançons.

Hi participaran artesans i professionals vinguts d'arreu de Catalunya i sobretot procedents de les viles i ciutats els quals museus han ingressat a la xarxa. Així de Sant Feliu de Guíxols hi participaran: Joan Soler (modelisme), Josep Almar (modelisme), Jaume Soler (nansaire i modelista) i Néstor Sánchez (vaixells dins ampolla).

III Concurs de Pintura Ràpida

26 de juliol de 1999

Les obres s'exposaran al 1r. pis del Casino dels Nois fins a l'1 d'agost de 1999

Organitza: Comissió Assessora d'Art del Museu d'Història

Eugène Pujol, paisatges d'una vila transformada pel turisme

El mes d'agost tindrà lloc al Monestir una exposició de l'artista francès Eugène Jean Pujol (1899-1986). Nascut a Carbonne (Alta Garona) i molt vinculat a Cahors on fixà la seva residència a partir de 1940, cada estiu entre els anys 1955 i 1973, s'arribava a la nostra ciutat tot emportant-se les teles i els pinzells.

Al cap dels anys, a partir de les seves pintures i dibuixos, va anar fixant l'evolució d'una vila transformada sobtadament per l'arribada del turisme.

Exposicions al Monestir

Del 23 d'abril al 30 de maig:
El món dels Beatles

Organitza: Associació d'Amics de la Música dels anys 60 i Àrea de Cultura

Del 22 al 24 de maig:
Exposició de flors i plantes
Al monestir i a diferents indrets de la ciutat

Organitza: Àrea Municipal d'Activitats

Del 3 al 27 de juny :
Fotopress'97
Organitza: Fundació La Caixa i Àrea de Cultura

Del 2 al 18 de juliol:
Eugène Jean Pujol. Un pintor francès a Sant Feliu
Organitza: Comissió Assessora d'Art del Museu d'Història

De l'1 al 29 d'agost:
Xavier Rusalleda
Organitza: Comissió Assessora d'Art del Museu d'Història
Del 9 de setembre al 10 d'octubre:
De la Costa de Llevant a la Costa Brava, 1900-1950.
Fons Emili Massanas
Organitza: Diputació de Girona i Àrea de Cultura

Actes de la Biblioteca Municipal

Divendres 28 de maig, a les 18 h., a la Biblioteca Municipal:

L'Hora del Conte, a càrrec de Rosa M. Parramon.

- Divendres 25 de juny, a les 18 h., a la Biblioteca Municipal:

L'Hora del Conte, amb "Contes de Sant Joan", a càrrec de Sílvia Llorente.

Celebració del XIV Concurs Literari Sant Jordi

Un any més, ara ja en són catorze, per la diada de Sant Jordi ha tingut lloc el lliurament dels premis per al concurs de textos i el de dibuixos, concurs al qual han participat els centres d'ensenyament primari i secundari de la ciutat. A l'inici del curs escolar, els ensenyants que formen part dels Tallers d'Història decidiren que enguany el tema a tractar durant el curs seria "1899 i 1999: dos finals de segle", centrant-se sobretot en alguns aspectes com l'escola, la vida quotidian, el paper de la dona, els mitjans de comunicació,... Una part del resultat d'aquest treball a l'escola són la mostra dels textos i dibuixos de la revista del concurs que s'ha editat.

Portada de la revista editada.

Directori

Servei d'Arxiu

c/ Abadia, s/n (Monestir)
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel.: 972 82 15 75
Fax.: 972 82 15 74
E-mail: arxiusfg@ddgi.es

Nous horaris:

*De dilluns a divendres, de 9 a 14 h.
Dilluns i dimecres, de 17 a 19 h.
(Dissabtes, a convenir amb el responsable de l'Arxiu)*

Museu d'Història

c/ Abadia, s/n (Monestir)
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel.: 972 82 15 75
Fax.: 972 82 15 74
E-mail: culturasfg@ddgi.es

*Horari d'hivern (de setembre a juny):
Feiners, d'11 a 14 h. i de 17 a 20 h.
Diumenges i festius, d'11 a 14 h.*

Biblioteca Municipal

c/ Sant Llorenç, 13, 1r.
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel.: 972 32 40 57
Fax. 972 82 15 74
E-mail: bibsfg@ddgi.es

Horari:

*Matins, de dimarts a dissabte,
d'11 a 13,30 h.
Tardes, de dilluns a divendres,
de 17 a 20,30 h.*

Els museus, una plataforma de dinamització i de participació

Al voltant del proper 18 de maig, de la celebració del Dia Internacional dels Museus, tindran lloc arreu infinitat d'activitats. Nosaltres ens hi hem volgut afegir amb un programa on aquesta commemoració serveixi per reflexionar sobre aquests centres patrimonials.

D'entre les activitats, el 14 de maig tindrà lloc una taula rodona en la qual sota el títol "El museu, element de dinamització i de participació" participaran Joan Surroca (pedagog, director del Museu d'Art de Girona, director del Museu de la Pell de Vic i assessor al Museu Nacional d'Art de Catalunya), Gabriel Alcalde (director del Museu Comarcal de la Garrotxa durant disset anys, professor de museologia a la Universitat de

ocasió per tenir present algunes dates: a un pas del nou mil·lenni, els vint anys d'ajuntaments democràtics, i a prop en el cas del Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols dels deu anys de la seva reobertura. També la celebració recent del 2n. Congrés de Museus Locals i Comarcals, amb 10 anys de separació amb el 1r. Congrés, serveix per valorar i rectificar les perspectives que s'apuntaven els anys vuitanta; per tant, un bon moment per a valorar la tasca realitzada i reflexionar sobre el futur.

Si volem iniciar aquesta reflexió en el camí recorregut des dels inicis del Museu fins a l'actualitat, caldrà remuntar-nos a les excavacions que realitzà Eduardo González Hurtebise al poblat ibèric dels Guíxols a les darreries de 1903. Les peces trobades es van exposar l'any 1904 en una sala de l'edifici de l'Ajuntament que esdevingué el primer museu. A partir de llavors el Museu

Un bon moment per a valorar la tasca realitzada i reflexionar sobre el futur

va patir èpoques d'abandonament i reobertures: amb J. Berga i Boada es va reinaugurar l'any 1919 en una sala de

l'Escola d'Arts i Oficis, dins el mateix conjunt arquitectònic de l'església i monestir, de 1931 a 1955 restà semiabandonat fins que es traslladà a l'actual emplaçament, la planta baixa de l'edifici del monestir del s. XVIII, on s'hi adequà una secció dedicada a la indústria surera; i de 1975 a 1976, i de 1987 a 1991 tornà a romandre tancat al públic. Entremig d'aquests períodes de tancament, els corresponents directors (Joan Bordàs, Mn. Llambert Font, Lluís Esteve, Àngel Jiménez) amb grups de col.laboradors- a partir de 1974 com a comissió rectora i després com a junta tècnica- treballaren per l'acreixament dels fons i d'espais d'exposició i per la seva descripció.

El 1995, complint amb la majoria de condicions i només amb el reconeixement d'algunes mancances, s'inscriví en el Registre de Museus de Catalunya.

Aquests deu darrers anys el Museu ha treballat conjuntament amb un altre servei municipal que vetlla per una part important del nostre patrimoni, el documental, per introduir la història local en els continguts escolars. Així des de 1986 han tingut lloc diverses exposicions temporals (Prehistòria comarcal, Guixolencs a Amèrica, De quan Sant Feliu esdevingué ciutat,...), les quals han rebut una gran col.laboració de particulars. Entre els objectius, el de representar la vida quotidiana de l'home d'una determinada època; per això les peces

Girona) i Ramon Alberch (arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona i president fundador de l'Associació Catalana d'Arxivers).

Aquest moment potser una bona

mostrades interessaven més quant a la seva representativitat i no tant per la bellesa o exclusivitat. Un altre dels objectius era el de comptar amb la participació directa dels ensenyants a l'hora de la programació i de preparar les eines de treball de les activitats; això ha estat possible gràcies al grup de mestres col.laboradors en els Tallers d'Història.

Visita escolar al museu.

Sorgida del grup de Tallers d'Història, la proposta de realitzar sortides per contemplar elements patrimonials del nostre entorn es va consolidant tot formant un grup de participants actius que proposen rutes, aporten informació,... i sobretot volen que aquest patrimoni no quedi allunyat de la nostra vida actual. Moltes vegades s'afegeix a aquestes activitats un públic no resident permanentment a la nostra ciutat, però que vol conèixer i reflexionar sobre el territori- no només a través d'exposicions sinó també in situ- i endinsar-se en aspectes culturals i mediambientals, que li aportin "quelcom més" en el seu temps de lleure.

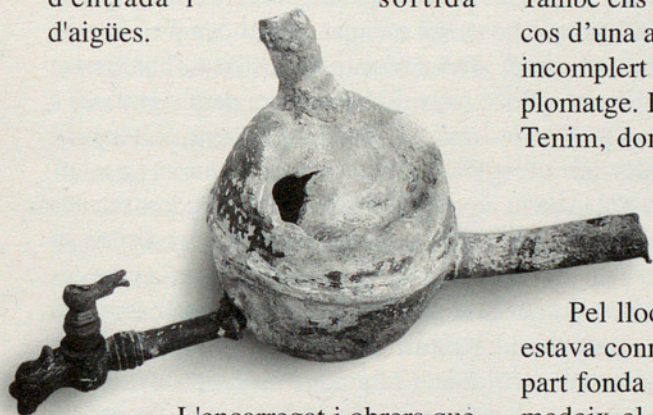
Una altra de les bases és el d'unir esforços amb altres institucions (altres serveis municipals, altres museus, fundacions, universitat,...) per treballar temes conjuntament. Si durant 1995-1996 va funcionar una Comissió de Patrimoni amb reunions periòdiques amb el departament d'Urbanisme, el 1998 es va signar l'ingrés del Museu en la xarxa de museus amb patrimoni patrimonial marítim "La mar de museus", seria bo que fos possible d'augmentar aquestes col.laboracions amb altres ens, alguns dels quals de vegades poden trobar-se físicament molt propers a la mateixa seu del Museu.

***Una diada per repensar
com caldria que fos
aquest "nostre" museu***

Així, doncs, una diada per repensar com caldria que fos aquest *nostre* museu- perquè cal que sigui un ens al qual sentir-nos-hi propers- que ha de ser una oferta turística i de dinamització més però al mateix temps cal que esdevingui un centre que, lluny d'arguments i propostes superficials i de certes mediàtiques i amb espais suficients, ens mostri i qüestionï aspectes de l'actualitat a través del patrimoni.

Estudi d'una peça: giny de distribució d'aigua de mitjans s. XVIII

Al volum núm. 21 d'aquest Informatiu donàvem a conèixer la inspecció d'un túnel-pas d'aigües del qual vam donar detalls de les seves característiques principals. El que ara ens pren l'atenció és un objecte que aparegué adosat al mur del monestir, durant les obres d'arranjament de la sala Albertí el 1993, per la part que dóna a l'hort. Es tracta d'una aixeta de llautó i una mena de dipòsit o cos de plom que podia exercir la funció de distribuïdor o nucli d'enllaç d'entrada i sortida d'aigües.

L'encarregat i obrers que portaven les obres d'arranjament i tractament dels murs contra les humitats ens van fer adonar que una aixeta mig empotrada dins el morter de calç, ens podria ser d'interès. Efectivament, així va ser! En intentar descalçar l'aixeta del morter on hi estava colgada, vam notar que es despenia d'algun lloc encara no visible, i en notar que havia estat soldada es va continuar descalçant el morter fins localitzar un cos de plom. No fou una simple canonada sinó que va ser una mena de dipòsit tot ell de plom amb un sector de la part superior enfonsada cap endins; aquest element tot ell és cilíndric i soldat mig i mig en horitzontal i presenta unes peculiaritats que ens cal ressenyar. L'aixeta és feta amb sistema de fosa de llautó amb dues peces. Una d'elles

en constitueix el cos principal pel qual circula l'aigua; l'altre exerceix la funció d'obrir o tancar el circuit. La decoració del cos principal ha estat feta a cops de burí i retocs de llima, donant-li pel costat del broc la forma esculturada d'un cap animalitzat sense massa identificació i de factura tosca. La part mitja d'aquest cos amb cilindre vertical és decorada amb el mateix sistema, amb dues ratlles paral·leles prop del marge superior i dues prop del marge inferior. Als dos costats laterals hi ha tres incissions fetes també a cop de burí. La resta del cos, en horitzontal, està formada per quatre bandes circulars paral·leles molt desiguals i que evidencien una execució manual. La resta de l'aixeta, fins arribar al límit del seu extrem, és lleugerament cònica i amb les mateixes traçes de cop de burí i llima.

L'aixeta de llautó aparegué adosada al mur del monestir, durant les obres d'arranjament de la sala Albertí el 1993

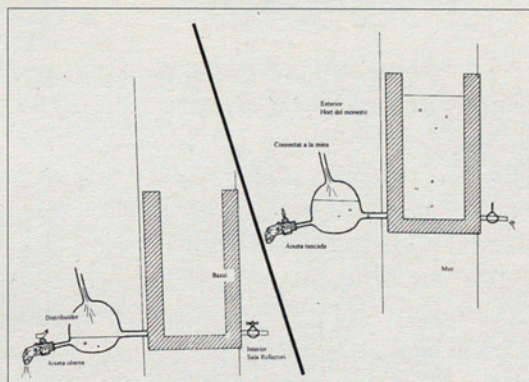
Té el cos cònic i un forat de pas horitzontal al seu mig. Girant cap a un costat o l'altre posa aquest forat més o menys alineat amb els forats del cos principal. També ens crida l'atenció la forma de la maneta d'aquesta aixeta: consta del cos d'una au, sobre una base hexagonal, a la qual li falta el cap. Aquest cos incomplet solament és decorat per un sol costat fent evident la decoració del plomatge. L'altre costat és sense decoració i sense traçes d'haver-la tingut. Tenim, doncs, una peça que en conjunt ens mostra el seu barroquisme.

La soldadura amb estany ja era a bastament utilitzada si agafem com a referència la confecció de vitralls i obres d'orfebreria que venien d'èpoques anteriors al barroc, estil i època en què encaixen l'aixeta i el seu sistema de distribució d'aigües.

Pel lloc i la posició on aparegué el giny en podem deduir el següent: estava connectat des del parament exterior (l'hort) per un tub de plom a la part fonda del bassi que encara hi ha dins el menjador (sala Albertí) i que medeix el següent: 60 cm d'ample x 40 cm de fons x 40 cm d'alçada. Aqueta connexió feia que l'aigua procedent de la mina omplís el distribuïdor fins arribar a dos diferents nivells: un, el del bassi; i l'altre el de l'aixeta exterior. De manera que un cop el bassi estava ple, només calia obrir l'aixeta exterior per desguassar a voluntat. Però perquè tot això funcionés calia que el lloc de procedència de l'aigua tingués prou elevació per arribar fins al circuit permanent.

El sistema de desguassos del monestir, encara que la minsa informació que ens arriba l'anem recopilant, és prou engrescadora per aprofundir-hi. Podem dir que l'element captador d'aigües per al conjunt del monestir, descartant els pous i les aigües pluvials, és la mina que està situada a l'extrem sud de l'hort. Hem de creure amb la riquesa d'aigües del segle XVII-XVIII, si bé en aquests moments la mina a l'igual que en molts altres llocs avui en dia ja no dóna aigua o bé amb molta escassetat. Hem mesurat el desnivell d'una part baixa de la mina i el nivell d'on sortí l'aixeta amb el cos distribuïdor

L'altra part de l'aixeta, que obre i tanca el circuit, és igual a les aixetes tradicionals de les botes de vi.

i ens dóna aproximadament 1 metre de desnivell per sota la mina. Entenem doncs que no seria massa descertat ubicar la mina com a font proveïdora d'aigua per al giny distribuïdor per així anar desguassant o proveint d'aigua dins la nau del menjador.

El nivell on es va localitzar l'aixeta és d'uns 50 cm per sota el ras actual de les terres de l'hort. A aquests 50 cm caldria afegir-hi uns 50 cm més, calculant l'espai suficient per posar-hi un atuell des del broc de l'aixeta. Per tant, tenim un desnivell per sota les terres actuals de 100 cm, desnivell on més tard del període d'ús d'aquesta aixeta es contruï el tunel-pas d'aigües. Quan així fou i amb posterioritat, s'anul.laren i quedaren cimentats el circuit, el giny i l'aixeta.

Una vegada més el nostre monestir se'ns mostra generós quan respectivament a la vegada ens dirigim a ell amb cura i sensibilitat.

Nestor Sanchiz.

Domènec Fita, el seu art i l'escultura de Sant Benet

El bloc de pedra calcària en el que Fita centrà la seva actuació, i totes les suggerències que per a la realització de l'escultura del sant li faran els picapedrers, són, actualment, una de les preocupacions de l'escultor gironí, que de temps, ja té obra seva -uns vitralls- a l'església gòtica de Sant Feliu de Guíxols.

L'escultura accentuarà la línia en sentit transversal, deixant sempre que l'obra escultòrica estigui en sintonia amb la línia recta.

La regla benedictina que regulava la vida monàstica -any 534- en la seva representació és una mica menys que

un rectangle, amb les cinc lletres gravades com si fossin els cinc sentits que eren necessaris per a sortir d'aquells anys foscos. Els peus, dos blocs que aguanten amb seguretat l'escultura, surten en perspectiva cap endavant com a nova plataforma d'una fe que aleshores era tan necessària per a no sucumbir a la barbàrie.

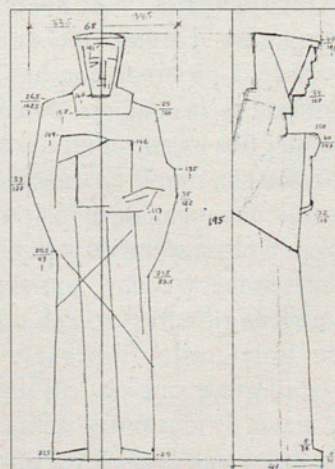
Domènec Fita ha repetit més d'una vegada que "la imatge, al meu entendre, cal fer-la amb expressió artística que correspongui al nostre moment històric". El cap de l'escultura es gairebé una piràmide invertida amb relleus consistents que imprimeixen caràcter i rigor a tota l'obra.

La creació de Domènec Fita s'endinsa en el camp multidisciplinar, i en tot el seu cicle creatiu ha anat donant respostes en cada moment quant a formes i materials en allò que ell creia més adequat. Ha treballat l'escultura, la pintura, el gravat, el dibuix i qualsevol altra tècnica que li hagi servit per a donar respostes adequades a les inquietuds del temps, que han estat les seves. L'arc de Sant Benet, un cop restaurat, serà la ubicació adequada per a la seva escultura que conjuga, obertament, la línia, el rectangle i la piràmide invertida. Tant de la línia com les figures geomètriques aconseguides, hi ha constància a l'art de tots els temps en el sentit que: línia - rectangle i piràmide són des de sempre interpretats i reinterpretats, ja des de 5.000 anys a. C. fins les teories constructives de Le Corbusier amb el seu *modulor*.

Domènec Fita sempre ha tingut una dedicació especial per a la pedagogia de l'art. És un bon pedagog i artista que no es vol escapar del seu temps, i intenta sempre anar mes enllà. Pel seu estudi d'art a Montjuïc -Girona-, han passat mes de cinc cents artistes durant quinze anys. Entre tants podem significar a Xicu Cabanyes, Narcís Comadira i també Dolors Estruch. Hem fet esment dels vitralls que a l'església gòtica de Sant Feliu va instal·lar-hi, entre els anys 1967 a 1971. Veient aquests vitralls ens hem recordat, més d'un cop, de l'artista francès Manessier, pintor i vitrallista. Aquest artista va fer per l'art de mitjans del segle XX, en aquella època se'l coneixia com art abstracte, un gran treball incorporant la seva estètica a esglésies i catedrals, produint un autèntic aggiornamento en la mirada de l'església. Un moment interessant del treball escultòric, i sobretot d'investigació de Fita, és aquell en què emmotlla cossos amb cera, casant la corporeïtat de l'escultura amb la textura suggerent dels materials. El Sant Benet de Sant Feliu, ja arran del segle XXI, té uns antecedents en el Sant Benet de l'abadia de Montserrat dels anys 61/62. Com a final voldria recordar aquí les idees, que de temps defensa, l'escriptor i historiador d'art Francesc Miralles, quant "a reconstruir l'història de l'art sense divisions estilístiques ni d'escola". Exposa la seva tesi en el llibre de recent publicació "Joaquim Mir al camp de Tarragona". L'obra de Domènec Fita seria, aquí a Girona, com una **narració** del seu decurs vital, significant: obertures, tancaments, indicacions i repeses cap al fi global d'una estètica personal, no entrebancada per catalogacions gratuïtes; de **narració d'una obra** en parla Francesc Miralles en aquell llibre.

Com a guixolenc voldria veure aviat restaurat l'arc de Sant Benet, i col·locada l'escultura de Fita com una de les rúbriques de la seva estètica.

Lluís Bosch i Cruañas.

L'Horta d'en Font

Així s'anomenava la peça de terra-vinya situada a Tueda i que, segons la inscripció núm. 1 del Registre de la Propietat, pertanyia a Benet Patxot. Aquest féu testament a favor del seu fill Feliu Patxot Rosselló amb data 6 d'octubre 1855. Notari: Josep Masmitjà Feliu, a favor de la seva germana Vicenta Patxot. I aquesta, al seu fill Joan Calzada Patxot, amb testament atorgat el 22 d'octubre de 1886.

Joan Calzada Patxot, veí de Buenos Aires, va donar poder al seu familiar Ferran Romaguera i Patxot per tal que vengués totes les seves propietats que posseïa a Sant Feliu. El comprador d'aquesta propietat va ser Francesc Turró Viñet. Aquesta finca comprenia la totalitat del carrer Bailén i part dels carrers Gravina, Comerç, Luchana, carretera de Palamós (antiga i nova).

15-5-1903.- Instància de Francesc Turró, propietari del terreny conegut com "l'horta d'en font", on manifesta que està disposat a cedir gratuïtament la superfície vial assenyalada en el Pla General de Reformes i Millores d'aquesta ciutat. Cedeix tot el terreny viable del carrer Bailén, així com també el carrer Luchana (en projecte) i tots els terrenys senyalats dintre l'esmentada finca.

En compensació demana que se li cedeixi gratuïtament la parcel·la de l'antiga Cra. de Palamós amb motiu de la rectificació d'alineacions en tot l'espai que l'indava amb la seva propietat, i de no haver de pagar els drets municipals pel tancament dels terrenys d'aquesta propietat. Segons l'informe de l'arquitecte Guitart, dels carrers Bailén i Luchana ell en cediria $56.346 \text{ pams}^2 = 2.140 \text{ m}^2$; i a canvi, l'Ajuntament li donaria $3.897 \text{ pams}^2 = 148 \text{ m}^2$ de l'antiga Cra. de Palamós i els drets de la tanca, que es valorà en 325'50 pta.

En sessió del 11-6-1902, l'Ajuntament acordà de no decidir res sobre la instància del Sr. Turró, mentre no l'acompanyés del plànol indicador de les obres projectades.

En sessió 13-8-1903, l'Ajuntament considerà avantatjosa la proposta del Sr. Turró, i accedí d'acceptar-la en totes les seves parts i de fer-ne escriptura pública.

Francesc Turró Viñat, veí de Barcelona, vengué als germans Joan i Ricard Castelló i Badia la finca assenyalada en el registre de la propietat amb el núm. 1.453. De la segregació de les finques de l'anomenada "Horta d'en font", la que a nosaltres ens interessa, és indicada en el Registre de la Propietat amb el núm. 4.348, producte de la divisió de les finques acordada entre la família Castelló i Maria Castellví, segons escriptura de divisió atorgada davant el notari de Barcelona José Faura Bordas, amb data 30 de maig de 1941.

Fins aquí la història, feta a grans trets, de la propietat de "l'horta d'en Font".

L'11-3-1908. Una instància dels germans Castelló Badia, dirigida a l'Ajuntament, li fa saber que volen urbanitzar el terreny anomenat "L'Horta d'en Font", d'on cedirien l'espai dels carrers Gravina i Luchana

a canvi de certes compensacions. Arran d'aquesta instància dels germans Castelló, amb data 11 de març d'aquell any l'Ajuntament accepta la seva proposta, després de l'informe favorable de l'arquitecte i el dictamen de la Comissió de Foment, que diu: "Concediéndoles en su caso como justa compensación: 1º franquicia de derechos municipales sobre la colocación de cercas de solares en las calles Gravina y Luchana, que se mencionan en la solicitud".

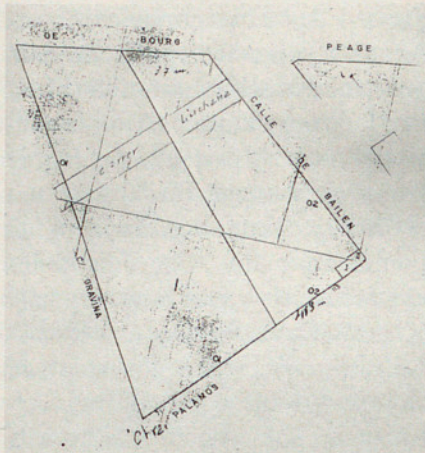
30-5-1916.- Una instància de la societat "Sport club guixolense" demana el tancament del carrer Luchana per a poder-hi tenir el camp de futbol.

Amb data 9-10-1917 entra a l'Ajuntament una altra instància de la societat "Sport club guixolense" on sol·licita un termini de sis mesos per tal de donar compliment a les condicions senyalades a l'ofici de 28-6-1916, quant al tancament del carrer Luchana.

En sessió del 19 d'octubre, l'Ajuntament acorda que passi a informació de la Comissió de Foment aquesta petició. La Comissió de foment dictamina que no creu que hagi cap inconvenient perquè li sigui concedida la pròrroga que demanen i que les condicions posades no són

¹ Manual d'Acords, núm. 84, f. 39, 22.09.1908.

altres que les de garantir el domini públic de la part de via interceptada. Una altra instància dels germans Castelló, amb data 17 de març de 1920, demana que s'ajorni l'obertura del carrer Luchana, a causa de les fortes despeses que els reportaria tornar a tancar dit carrer. En la mateixa instància diuen:

"Finalment, a fin de que quede a salvo la responsabilidad de V^o M^o y de evitar cualquier recelo que pudiera dificultar la resolución que interesa, los suscritos hacen constar que no solo reconocen

y respetan los derechos de propiedad del municipio sobre el terreno de la calle Luchana, comprendido entre Gravina y bailén, que actualmente se halla cerrado y confundido con la propiedad de los suscritos, **sinó que renuncian para si y sus herederos o sucesores a todo derecho proveniente de servidumbre sobre el terreno del municipio.....**".

(Cal notar que aquesta instància és feta a mà i signada pels germans Castelló).

23-3-1920.- Informe de la Comissió de Foment favorable al que sol·liciten els germans Castelló; però considera que no és procedent l'aplaçament per temps indeterminat, i per la qual cosa la Comissió acorda d'aplaçar per un any la reobertura referida, sense que això signifiqués que no es pogués prorrogar dit aplaçament. I en la sessió del 25 de març l'Ajuntament fa seu aquest informe.

En sessió del 30 de gener de 1924² es dona lectura de l'informe de la C. de Foment relatiu a l'ofici del capità inspector delegat governat de data 20 de gener que fa referència al tancament del carrer Luchana i que a la societat "Sport Club Guixolense" li'n va ser concedit el tancament, i que l'esmentada societat esportiva s'havia dissolt i desaparegut sense complir varies de les condicions estipulades en la concessió. S'acorda, doncs, de notificar als germans Castelló i Badia que es donen per acabades les pròrrogues del termini d'un any que, per acord del 25-03-1920, se'ls havia concedit per diferir l'obertura del tros de carrer Luchana, i que en el termini de tres mesos a comptar de la data d'aquesta notificació es procediria irreversiblement la dita reobertura.

27-06-1932: La instància del president de la Comissió Organitzadora de la societat "Casal de deportes" a l'Ajuntament demana d'aplanar i posar a nivell el carrer que travessa el camp de futbol i, al mateix temps, permís per tancar-lo. A més, es compromet a deixar el camp en l'actual estat, en cas de dissoldre's aquesta societat. El 7 de juliol de 1932, en sessió de l'Ajuntament, s'acorda que passi dita petició a informe de la Comissió de Foment. Aquesta informa favorablement referent al tancament del camp de futbol propietat dels germans Castelló. Aquest informe l'aprova l'Ajuntament en la sessió del dia 14 de juliol.

Amb data 20 de juliol, un ofici de l'Ajuntament, dirigit al president del Casal dels Esports, denuncia que la segona condició no s'ha complert, ja que el tancament es fa amb maons. La resposta del casal (22-07) al consistori és demanar que se li permeti de tancar-lo en la forma que ho ha començat, ja que fer-ho amb portes de fusta representaria una despesa que sobrepassaria

les possibilitats econòmiques de la societat. L'Ajuntament(23-07) accedeix al que es sol·licita, però es reserva el dret d'enderrocar -en qualsevol moment que li convingui- la tanca provisional, deixant obert al trànsit públic l'esmentat tros del carrer Luchana.

15-3-1991: Instància de Maria Castellví i Miravittles. Ofereix el solar situat a la carretera de Palamós - Bailén - Bourg de Peage - Luchana, per la quantitat de 15.416.370 pta, d'una superfície de 3.370'70 metres².

Per la seva banda, l'alcaldia (21-03) demana que els serveis tècnics n'emetin informe, per si convé fer-ne la proposta per a la seva adquisició.

14-01-1991: Informe del tècnic municipal, cap de la secció d'urbanisme, l'arquitecte Jaume Ferrer La seva opinió, una vegada examinada detingudament aquesta finca, és que l'adquisició proposada és beneficiosa a l'Ajuntament. 30-04-1991: Ofici de l'Ajuntament al delegat territorial del govern de la Generalitat a Girona (30-04), s'hi adjunta l'expedient per l'adquisició directa d'una finca, conforme marca la llei.

3-06-1991: La Direcció General d'Administració Local informa favorablement l'adquisició de la finca propietat de Maria Castellví, per part de l'Ajuntament. La Comissió de govern en sessió celebrada el dia 19 de juny de 1991, adopta, entre altres l'acord, que transcrit, de l'esborrany d'acta redactat. Diu així:

"Ordenació de despeses: 16/15) Adquisició directa de la finca situada al carrer de Bailén entre la carretera de Palamós nº 113 i el carrer Bourg de Peage d'aquesta ciutat. Aquesta finca té una extensió de 3.370'70 m² i el preu a pagar es de 15.416.370 Pta".

Fins aquí tot sembla normal. Però l'escriptura de divisió de les propietats de Teresa Heriz, Francesc Castelló i Maria Castellví (30.05. 1941), senyala de forma ben clara:

² M.A., Núm. 103, f. 164.

A)"pieza de tierra situada en el término municipal de San F. de Guíxols, de cabida treinta y tres árceas, sententa centiarceas, de los cuales doscientos dos metros veinte centímetros cuadrados son viales".

I en l'escriptura de compra-venda atorgada entre Maria Castellví i l'Ajuntament (26.07. 1991), hom senyala exactament el mateix en referència a vials, o sia a l'amplada i llargada del carrer Luchana que passa per la finca, superfície de terreny que ja era propietat de l'Ajuntament, cosa que ho declaren de forma contundent els germans Castelló i Badia en la seva instància del 17 març de 1920.

Així, ara, l'Ajuntament ha comprat i pagat un terreny que ja era de la seva propietat?

Ramon Tauler

Es constitueix una Associació d'Amics del Patrimoni de Sant Feliu de Guíxols

Amb la intenció d'aplegar esforços en favor de la valorització del patrimoni, diversos particulars i representants d'associacions ja constituïdes que s'han destacat per la seva dedicació envers el patrimoni natural i cultural, han decidit de tirar endavant la iniciativa de crear aquesta associació. La qual, a la vegada, s'adherirà - com algunes altres associacions tenen en perspectiva- a la ja existent Fundació Amics del Patrimoni, coneguda per la reeixida tasca realitzada al massís de les Gavarres.

Tal com ho diu la carta fundacional de la Fundació Amics del Patrimoni, "som amics del patrimoni. Ens

agraden els monuments, les obres d'art, els documents històrics, les construccions amb valor cultural, els objectes antics,... i també els espais naturals, els paisatges endreçats i cuidats, els arbres, els boscos, els rius,... i la vida que en tot això hi ha. El nostre patrimoni natural i el nostre patrimoni cultural ens donen satisfaccions; i n'aprenem moltes coses. En som amics perquè aporta qualitat a la vida de cada dia".

Fins que no estigui oficialment constituïda, qui n'estigui interessat pot adreçar-se al telèfon 972 322313 (Rosa Maria).

Sortida a Romanyà de la Selva

La sortida matinal del passat diumenge 21 de març s'inicià a l'entrada del Museu, on ens aplegàrem una trentena de persones. Allà ens trobàrem amb Joan Badia, historiador i autor de l'estudi *L'arquitectura medieval de l'Empordà*, el qual ens explicaria les principals característiques de les esglésies de Santa Maria de Bell-lloc i de Sant Martí de Romanyà. Allà mateix, es repartí un dossier amb croquis-plànol de l'excursió i reproduccions d'articles sobre les dues esglésies, el menhir de la Murtra i la Cova d'en Daina. Joan Badia, des de l'interior de Santa Maria de Bell-lloc, ens féu observar i distingir les diverses parts pertanyents a diferents períodes, les restauracions, la seva possible conformació inicial d'una nau amb dos absis contraposats, planta amb precedents en esglésies paleocristinaes especialment del nord d'Àfrica; així com les hipòtesis que actualment sostenen que l'església, que estaria en ús fins ben entrat el s.XI, formaria part d'un conjunt molt més complex d'edificacions d'una època molt

reculada. Igualment a Sant Martí de Romanyà, considerada una obra de finals del s. X o començaments del s. XI, Badia destacà entre altres la volta central en la intersecció dels braços de la planta de creu grega, volta que es troba en un nivell més alt donant lloc a una contruïció falsament cupular.

A la plaça de l'església ens acomiadàrem de Joan Badia a qui agraïrem les seves entenedores explicacions, i ens dirigírem cap a la zona boscosa delimitada pel cementiri de Romanyà, la riera i la font del Prat. Guiats per en Néstor Sanchiz, contemplàrem els magnífics exemplars de suros, dels quals en mesuràrem els diàmetres, que anaven dels 3 m fins als 4'72 m. La sortida finalitzà al menhir de la Murtra, on es decidí per qüestió de temps de reservar la visita a la Cova d'en Daina per a una propera ruta.

Joan Badia comentant les hipòtesis sobre les primitives edificacions d'època romana a l'exterior de Santa Maria de Bell-lloc.

Excursió a Cardona

El diumenge 11 d'abril de 1999 sortírem de la Plaça del Monestir cap a Cardona per fer una visita al castell i col·legiata, al castell hi ha ubicat un parador nacional, i a les mines de sal de Cardona, visitables gràcies a l'oferta turística i cultural que porta per nom Monsal (Mon de Sal).

Amb un gran èxit de participació s'ocuparen les 50 places de l'autobús. Vam arribar a la primera etapa de la sortida on escoltàrem les explicacions del guia que ens esperava a la col·legiata. Després de la visita exterior al castell i a l'interior de l'església vam gaudir d'un bon dinar al mateix nucli antic de Cardona, que vam recórrer en el temps lliure de que disposàvem després de l'àpat.

Després d'un curt recorregut amb l'autobús arribàrem a les instal·lacions de Monsal.

Amb uns curiosos vehicles 4X4 vam baixar fins la mina visitable, "la minilla" en deien, on una guia ens va fer recórrer les galeries d'aquestes

perforacions, plenes d'unes estalactites i estalagmites salines de color blanc i de ràpid creixement si les comparem amb les de les coves calcàries. Els colors dels diferents tipus de sals dibuixaven curiosos estrats de diferents tonalitats: ferroses, rogenques, rosades, blanques...

Per finalitzar, completàrem la tarda amb una interessant visita a les instal·lacions exteriors dels pous miners que encara restaven al seu lloc (un castellet i la maquinària per fer funcionar els ascensors), a una exposició sobre la sal i una altra de fotografies de l'antiga activitat minera.

El sol va acompanyar-nos tota la jornada, en un dia agradable i amb moltes coses noves i curioses per descobrir.

Ja fa trenta anys !

Aquesta primavera s'acompleixen trenta anys d'una trista notícia per a la ciutat i els pobles veïns: **la desaparició del tren de Sant Feliu-Girona.**

En efecte, el 17 de març de 1969 es feia públic un avís temut, per bé que esperat, el de la "suspensión definitiva del servicio en el ferrocarril de San Feliu-Girona, a partir de las cero horas del dia 11 de abril".

I així va ser. **El dia 10 d'abril** va ser el darrer de la vida del nostre tren. No caldrà recordar ara els detalls de l'acomiadament, amb més connotacions de condol que no pas festives. Els grans ho recorden perfectament. Els més joves no. Per això *L'Arjau* en fa aquest breu recordatori. I per si fos veritat allò que unes poques imatges valen més que moltes paraules, aquí reproduïm unes fotografies donades a l'Arxiu Municipal per J. Cosford (Bèlgica) el 20 d'abril de 1996.

El pintor Baldomer Galofre i la seva vinculació amb St. Feliu de Guíxols i les poblacions de la Vall d'Aro

Resum biogràfic

Baldomer Galofre i Giménez nasqué el 24 d'octubre de 1846 a la ciutat de Reus, bressol d'importants pintors com Mariano Fortuny, José Tapiró i José Llovera.

Després de viure una breu temporada a Torredembarra es trasllada amb la seva família a Barcelona on en realitza l'aprenentatge artístic al taller de Martí Alsina i a l'Escola de Belles Arts on obté el primer guardó, una medalla en la disciplina de paisatge. Després d'uns anys de certa desorientació per haver abandonat prematurament els estudis, es trasllada a Madrid el 1871 on col·labora com a il·lustrador a *La Ilustración Española y Americana* i recorre diverses localitats de Castella pintant racons i gents.

El 1874, mercès a obtenir una plaça de pensionat a l'Escola Espanyola de Belles Arts a Roma, es desplaça a Itàlia, país en el qual viurà fins el

1886 i a on obtindrà els majors triomfs internacionals gràcies als seus quadres lluministes de vistes napolitanes que segueixen el llegat de Fortuny i a les composicions pintoresques de romeries que aviat caracteritzen la seva pintura. En tornar a Barcelona exposa a la sala Parés on obtindrà grans elogis de la crítica i serà catalogat com a *pintor modern* pel naturalisme dels seus apunts directes.

Però a partir de llavors les energies les concentrarà a realitzar un ambiciós i inacabat projecte que l'obsessionarà durant la resta de la vida i que anomenarà *ESPAÑA* a través del qual volia representar mitjançant milers d'apunts les bel·leses més exquisides de les 49 províncies i exposar-les a les principals ciutats d'Europa.

Se singularitzà per fer ús en les seves obres d'una diversitat tant tècnica (aquarel·la, oli, carbó, plumilla,...) com estilística- mai es comprometé amb un determinat estil- i és per aquesta raó perquè trobem treballs ben dispars en el conjunt de creacions.

Galofre, de caràcter anàrquic i independent, no va voler mai que el cataloguessin en cap moviment o escola artística, i la seva pintura fou sempre fidel a l'època i conseqüent reflex dels llocs en què va viure, en el sentit que mai practicà la pintura historicista ni altra tan aliena com l'orientalista, temàtiques per altra banda tan de moda llavors.

Castell d'Aro a finals de segle

De la costa catalana cap a l'interior existeix a la vall del Ridaura un petit poble mil·lenari el nom del qual rendeix homenatge a l'esvelta fortalesa, i que avui coneixem com a Castell d'Aro. El 1888 els escassos habitants, pagesos i ramaders, passen les hores de lleure a l'acabat de crear Casino. Des de la barriada de Fenals dominen una llarga platja, la Platja d'Aro que donarà nom a la posterior bulliciosa colonització. Més al sud, la ciutat de Sant Feliu de Guíxols, en plena febre del suro.

Des d'aquest pintorec poble, els germans Joaquim (1820-1885) i Joan Sitjar Bulcega¹ (1828-1900) donen a conèixer les exquisits de la vall a través de les poesies en el món literari de la Renaixença. Pere Viñas i Riembau, fill de Manuel Viñas, director de la *Revista de Gerona* se suma posteriorment a la tertúlia cultural. Segons Àngel Jiménez², també sucumbiran a l'encant del poble Jaume Cullerell, canonge de Vic i Jacint Verdaguer, entre altres personalitats.

Primera visita de l'artista a Sant Feliu de Guíxols. Exposició de Belles Arts.

El 30 de juny de 1892 significa un dia de joia per als pobles de la vall d'Aro. Els habitants de la vall saluden amb entusiasme, des de l'estació de tercera, el primer udol del tren. La línia fèrria del carrilet de Girona a Sant Feliu de Guíxols ha estat possible mercès a l'empenta del guixolenc Joan Casas i Arxer (1839-1923). El progrés venç lentament a l'aïllament.

¹ Joan Sitjar fou poeta i publicista. Va col·laborar a les revistes *La Granalla*, *La Renaxensa*, *Lo Gay Saber*, *Revista de Gerona* i *La Vetllada*. Va sobresortir com a poeta líric i s'especialitzà en el romanç popular i la corrandà.
² Àngel Jiménez, *Guia històrica de Castell d'Aro i S'Agaró*, Ajuntament de Castell-Platja d'Aro, 1996.

Sant Feliu celebra amb gran pompa l'esdeveniment³ amb una magna exposició de Belles Arts que el 3 de juliol presenta un total de 474 obres d'art dels més afamats artistes del moment⁴. Baixeras, Barrau, Casas i Rusiñol, entre altres, hi són presents amb les seves obres a la mostra. El pintor Pons Martí, nét de Martí Alsina i que exerceix de professor a la població, hi aporta la nota local⁵. Malgrat que Baldomer Galofre és absent en la mostra, la visitarà tal com ens ho testimonia el dibuix *Apunts de viatge- Record de Sant Feliu de Guíxols* datat del mes d'agost de 1892, i que publicarà a *La Ilustración Artística* de 15 de maig de 1893. En la primera visita, auspiciada per l'arribada del tren a la zona, recorre diferents pobles de la costa i s'enamora d'una vella casa de pagès de Castell d'Aro.

Residència de l'artista a Castell d'Aro

El maig de l'any següent, Baldomero Galofre i la seva muller italiana Leteria Crace⁶ adquireixen la finca al veïnat de la Crota⁷, als afores del poble, amb la intenció de passar les futures temporades d'estiu.

Durant els mesos de maig i juny de 1893 el matrimoni Galofre s'hostatja a la fonda de les *Noyas* a Sant Feliu de Guíxols a l'espera de tenir condicionada la casa. Prova terstimonial de la passió per la troballa de la vall d'Aro és una entranyable carta⁸ que dirigeix al seu amic, l'eminent polític i escriptor Víctor Balaguer en la qual li expressa les exquisitats del lloc:

"Hace unos días que me encuentro en esta rica y pintoresca villa de S.Feliu de Guixols haciendo excursiones artísticas por toda la comarca, especialmente al delicioso Vall d'Aro, sitio verdaderamente encantador en donde el poeta y pintor pueden hallar raudales de inspiración y en donde acabo de adquirir en el lugar más pintoresco una modesta propiedad con su masía rodeada de bosque para hacer la morada tranquila y solitaria del arte y del estudio, esperando tener la honra un día no lejano de poder albergar en ella, al poeta ilustre y generoso amigo.

He conocido a Juan Sitjar (Bulcegura) y me ha encargado le salude afectuosamente.

Su afamadísimo Baldomero Galofre

San Feliu de Guixols, 18 de junio de 1893

Fonda de las Noyas".

Passat l'estiu, el 25 de novembre, Galofre redactarà el seu testament davant el notari Joaquín Volart a Barcelona en el qual indica que cedeix totes les pertinences en cas d'òbit a la seva muller. A partir d'aquest moment el

matrimoni Galofre alternarà les estades entre el domicili a la Rambla de Catalunya a Barcelona i la seva casa a Castell d'Aro⁹.

L'activitat artística de Galofre a la vall d'Aro

Dos fets significatius marcaran la seva relació amb la zona, per l'una banda la consolidació com a pintor marinista, i per l'altra, la realització de nombrosos apunts sobre les gents i llocs de la comarca amb la intenció d'incloure'ls en el mencionat treball "España". És de significar en aquest sentit que l'artista escollís precisament la comarca de la vall d'Aro per representar a Catalunya en l'ambició projecte de les regions espanyoles. Però a més Galofre atraurà a les costes circumdants a Sant Feliu de Guíxols a altres significatius artistes contemporanis com Eliseu Meifren i Segundo Matilla¹⁰, els quals pintaran conjuntament en les mateixes platges i als quals acollirà com a deixebles aportant-los a les seves pintures¹¹ una enèrgica pinzellada que caracteritzava llavors la paleta de l'artista.

³ Gaziol, "El carrilet de Sant Feliu de Guíxols: la inauguració" a *Sant Feliu de la Costa Brava*. Barcelona, 1963.

⁴ Vegi's "Exposició de Belles Arts a Sant Feliu de Guíxols" a *Informatiu de l'Arxiu i del Museu d'Història de la Ciutat*, núm. 12, setembre de 1992. I el catàleg de l'Exposició de Belles Arts (Sant Feliu de Guíxols, 1892) al fons de l'Arxiu Municipal.

⁵ Joaquim Botet i Sisó, "De Girona a Sant Feliu de Guíxols" a *Revista de Girona*, juliol de 1892.

⁶ Va néixer el 26 de setembre de 1846 a Castellmare di Stabia, població propera de Nàpols. Es casà amb Baldomero Galofre el 18 de juliol de 1876 a Nàpols (Arxiu Municipal de Castellmare di Stabia, llibre de naixements, fol. 749).

⁷ Escritura de compra-venda, 28 de maig de 1893. Finca núm. 135. Fol. 59, llibre 42. El registre es realitza a la Bisbal l'1 de juliol. Registre de la propietat de Sant Feliu de Guíxols.

⁸ Carta de Baldomero Galofre a Víctor Balaguer. Biblioteca Víctor Balaguer, Vilanova i la Geltrú.

⁹ "Ara ja feya anys que residia a Catalunya, compartint l'estada entre la casa de Barcelona ... i una casa que s'havia fet en un punt molt delitós de la costa catalana del Llevant", Ramon Casellas, *La veu de Catalunya*, 26 de juliol de 1902.

¹⁰ Esteve Batlle, *Segundo Matilla i Marina*, Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona, 1937, vol. VII, pà. 51.

¹¹ Amb tots dos mantindria una gran amistat. Existeixen diverses pintures referenciades de l'artista amb dedicatòries de Matilla i a Meifren.

Pel que fa a l'activitat dibuixística, Galofre realitzarà des del primer viatge el 1892 fins la seva mort el 1902, és a dir, al llarg d'un decenni, multitud de dibuixos i d'apunts sobre les gents de la comarca. Des de senyores de l'alta societat (*Jóvenes de San Feliu de Guixols*) fins a pagesos realitzant les feines del camp (*Campesinos de Castillo de Aro*) (*Pagés del camp*) (*Regreso al trabajo. Recuerdos de Castell d'Aro*), mariners (*Viejos marineros de Sant Feliu*) (*Reunión cotidiana de viejos marineros en el paseo de San Feliu de Guixols*) i escenes festives (*La sardana en la playa*) que en part es publicaran en els articles de García Llansó Ampurdán. *Apuntes de viaje de Baldomero Galofre a La Ilustración Artística* de Barcelona (1893 i 1894), a *Baldomero Galofre*, revista *Álbum Salón* (1899 i 1903) així com en diferents lliuraments a *L'Esquella de la Torratxa*.

A nivell paisatgístic, tenim constància de nombroses marines realitzades a la zona de la "playa de Castell d'Aro" i altres nombrosos apunts que pels topònims sabem que les va realitzar a Begur, Palamós, Palafrugell, Aiguablava, Pals i Santa Cristina d'Aro¹².

A Sant Feliu de Guíxols, Galofre contactarà a més amb la colònia alemanya que monopolitzava en part el negoci del suro, com Enrique Bender¹³, que era vicecònsul d'Alemanya a l'esmentada localitat, i que li adquireix la pintura *Mercado de ganado*¹⁴.

Igualment quan el 1901 es trobi fatalment malalt, optarà per traslladar-se a la seva casa de Castell d'Aro per retirar-se tot buscant la tranquil·litat i la bondat del clima.

Però a l'estiu de l'any següent morirà a Barcelona a la prematura edat de cinquanta-sis anys. La premsa local de Sant Feliu de Guíxols es fa ressò de la notícia a través del setmanari *Llevor*¹⁵. La vídua de l'artista, en no poder atendre la finca de Castell

d'Aro, la llogarà per un període de cinc anys a Pablo Meyer i a Enrique Vincke, dos industrials del suro alemanys, i figurarà en el contracte de lloguer una clàusula per la qual poden recollir suro del bosc de la finca¹⁶.

Tres mesos més tard presenta el certificat de defunció del seu marit a la Bisbal i, finalment, l'1 d'octubre de 1913, vendrà la propietat¹⁷ amb l'objecte de liquidar les seves pertinences i retornar definitivament a la seva pàtria italiana.

Fernando Alcolea Albero

Extracte del llibre de pròxima publicació La vida y obra de Baldomero Galofre

¹² Vegi's catàleg de l'exposició *Homenaje a Baldomero Galofre*, Barcelona, 1903.

¹³ La família Bender procedia de Frankental, era l'empresa més poderosa de la indústria del suro a Sant Feliu i s'hi establiren a finals de segle. Fundaren l'empresa Hijos de A. Bender (Gaziel, *Sant Feliu de la Costa Brava*, ed. Aedos, Barcelona).

¹⁴ Francisco Gras i Elias, *Hijos ilustres de Reus*. Barcelona, 1899.

¹⁵ "Lo dissapte passat al matí morí a Barcelona lo notable pintor enBaldomer Galofre, Digne deixeble del malaguanyat Fortuny, seguí durant sa vida artística las petxadas d'aquell gran mestre. Sas obras, en son bona proba, puix diuhem molt bé lo qu'era l'artista malaguanyat. Catalunya y l'Art estan de dol. Rebi la familia del finat nostre sentit pesam" a *Llevor*, *Setmanari Catalanista de l'Empordà*. Sant Feliu de Guíxols, 1 d'agost de 1902.

¹⁶ Registre de la Propietat de Sant Feliu de Guíxols, 3 de març de 1903.

¹⁷ Registre de la propietat de Sant Feliu de Guíxols.

Informació diversa

ASSISTÈNCIA ALS CURSOS DE FORMACIÓ CULTURAL

Enguany l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i la Universitat de Girona han programat cinc assignatures de lliure elecció (cursos de formació cultural), repartides en els dos semestres del curs. L'assistència per cursos ha estat la següent:

- *Noves tendències turístiques: Turisme i medi ambient:* 56
- *Els reptes de l'euro:* 45
- *Drets humans i educació:* 51
- *Tendències del cinema contemporani:* 80
- *Introducció al jazz:* 43

Total alumnes matriculats: 275

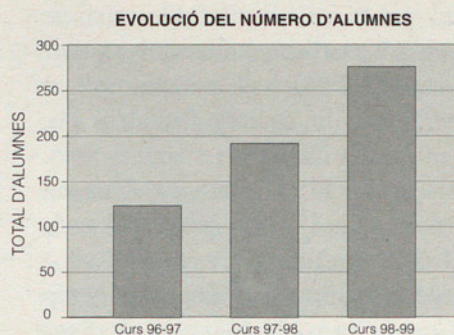
En quatre dels cinc cursos s'han cobert el número de places ofertades i en els casos en què ha estat possible s'ha ampliat el nombre d'inscrits, tot i que en una de les assignatures han quedat alumnes en llista d'espera.

La mitjana d'alumnes per assignatura del curs 98/99 és de 55. Si ho comparem amb les dades del curs 97/98 (193 alumnes repartits en quatre cursos) obtindrem un promig, en aquest cas aproximat, de 48 alumnes per assignatura la qual cosa evidencia un increment prou important de l'alumnat respecte el curs 97/98. No obstant això, la mitjana més alta d'alumnes per assignatura es va obtenir el curs 96/97 amb 61 alumnes/assignatura, fet atribuïble que només es van impartir dues assignatures.

Una novetat important en aquest curs ha estat la centralització de la matrícula dels alumnes al Servei Municipal d'Educació. Anteriorment, els alumnes de la Universitat de Girona es matriculaven al seu centre mentre l'Ajuntament es feia càrrec

de la matrícula dels alumnes que no eren estudiants universitaris. Enguany, el canvi de normativa ha comportat que totes les matrícules les faci el Servei Municipal d'Educació i que els alumnes que obtinguin el certificat d'assistència el convalidin posteriorment per a obtenir els crèdits de lliure elecció.

A hores d'ara, s'està treballant ja en la proposta d'assignatures per al curs 99/00, amb l'objectiu de poder difondre-la a l'estiu i fer les matriculacions al setembre.

i educació", el tècnic va exposar el concepte de sostenibilitat i les pautes i mesures que caldria aplicar perquè les ciutats, com Sant Feliu, arribin a ser sostenibles i el paper, bàsic, de l'educació en la recerca de la sostenibilitat.

XERRADA SOBRE CIUTAT SOS-TENIBLE I EDUCACIÓ

El dimarts 23 de març va tenir lloc al CEIP L'Estació una xerrada organitzada pel Consell Escolar Municipal que anà a càrrec del tècnic de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament, Enric Pardo Cifuentes. En la xerrada, que portava per títol "Ciutat sostenible

CONGRÉS DEL PROJECTE EDUCATIU DE CIUTAT A BARCELONA

Els dies 7, 8 9 i 10 d'abril va tenir lloc a Barcelona el congrés "Projecte educatiu de ciutat. L'educació és la clau". Els objectius del congrés eren donar a conèixer les propostes del Projecte Educatiu de Ciutat i presentar el compromís de Barcelona per l'educació, aprofundir la reflexió sobre les relacions entre educació i ciutat i presentar i compartir el projecte barceloní amb altres ciutats. A tal efecte, es van articular conferències, taules de debat i fòrums d'experiències, dirigides per persones de reconegut prestigi en els diferents àmbits de treball.

Al congrés van assistir-hi, el regidor d'Educació, els dos tècnics del Servei Municipal d'Educació i el director de l'Escola Bressol Municipal.

LA COL.LABORACIÓ AMB EL CEPROM CONTINUARÀ EL PROPER CURS

El proper curs 99/00, l'Ajuntament de Sant Feliu continuarà, per mitjà de l'Àrea de Serveis Socials i el Servei Municipal d'Educació, la col.laboració iniciada aquest curs amb el CEPROM (Centre de Formació i Promoció Ocupacional). Actualment s'està treballant sobre la base d'un mòdul de fusteria (425 hores) i un programa de garantia de social de dependent/a de comerç (700 hores).

L'objectiu d'aquests cursos és proporcionar una formació a joves entre 16 i 22 anys que estiguin a l'atur i no disposin del graduat d'ESO o no hagin finalitzat els cursos d'ensenyament obligatori, amb la finalitat de facilitar la seva incorporació al món laboral.

LA FEDAPA ORGANITZA UN CICLE DE CONFERÈNCIES-COL·LOQUI

La Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes dels centres d'ensenyament de la ciutat (FEDAPA) organitza pels mesos d'abril, maig i juny un cicle de quatre conferències adreçades a mares i pares d'alumnes i professors. Totes les conferències van a càrrec del Sr. Ricard Montalbán i Carbó. Són les següents:

- *La disciplina a casa i a l'escola.* 22 d'abril a les 22 hores a la sala d'actes del Col·legi Sant Josep.
- *Adolescència, etapa difícil per a pares i fills... i professors.* 6 de maig a les 22 hores a la sala polivalent del Centre Cívic Vilartagues.
- *La relació família-escola.* 20 de maig a les 22 hores a la biblioteca del CEIP L'Estació.
- *El pas de primària a secundària,* 3 de juny a les 22 hores a la sala d'actes del Col·legi Cor de Maria.

FINALITZA EL CURS DE MANTENIMENT D'INSTAL·LACIONS TURÍSTIQUES

Els tretze joves que han participat des del 16 de novembre de 1998 en el curs de programa de garantia social arriben a la recta final.

Durant aquest curs han après nocions bàsiques de lampisteria, electricitat, paletteria, pintura, fusteria, jardineria i manteniment de piscines, tècniques indispensables per atendre la polivalència que ha de tenir una persona encarregada del manteniment de qualsevol instal·lació turística (càmpings, hotels, ...).

La valoració que es pot fer és molt positiva: quatre d'aquests joves s'han incorporat laboralment i la resta continuen la seva formació, que compaginen amb pràctiques reals a empreses del sector turístic, sobretot càmpings.

Aquestes pràctiques són la part més important del curs ja que ofereixen als nois la possibilitat de tenir un contacte real amb el treball que pot ocupar, si l'empresari, que està en contacte directe amb ell, veu que té aptituds per a incorporar-lo a la seva plantilla.

El curs està previst que acabi cap a l'11 de maig i els joves que el superin de forma satisfactòria rebran un títol expedit per CEPROM i homologat pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Escolarització

PROCÉS DE PREINSCRIPCIÓ. DADES PER AL CURS 1999-00.

En aquests moments està a punt de finalitzar el període ordinari de matriculació als ensenyaments d'Educació Infantil, Primària i Secundària Obligatoria.

Ara disposem, de les dades de preinscripció per al curs 1999-00. L'interval de temps ordinari de matriculació és del 10 al 14 de maig i l'extraordinari del 7 al 10 de setembre.

La preinscripció s'ha dut a terme de l'1 al 12 de març per a Educació Infantil, Primària i ESO i per a l'ensenyament Postobligatori és del 31 de maig al 4 de juny i del 18 al 28 de maig per als cicles formatius d'Arts Plàstiques i Disseny.

Des del Servei d'Educació s'ha tramès a tots els alumnes que s'incorporen per primera vegada a l'escola - a pàrvuls 3 anys - una carta adjunta al díptic informatiu on, entre d'altres, s'ha comunicat la realització de sessions informatives a les escoles públiques en què l'equip directiu de cadascun ha exposat el projecte educatiu alhora que s'ha convidat els pares i alumnes a visitar l'escola o institut.

Els alumnes d'ESO han rebut la informació a través dels centres de Primària. En tot aquest procés hi han col·laborat els directors dels centres i les associacions de pares.

DADES D'ESCOLARITZACIÓ CORRESPONENTS AL PERÍODE DE PREINSCRIPCIÓ CURS 1999-2000

E. Infantil i Primària

nivell	CEIP BALDIRI	CEIP GAZIEL	CEIP L'ESTACIÓ	COR DE MARIA	SANT JOSEP
P3	38	50	50	38	
P4	35	50	50	49	
P5	48	68	50	37	
1r CI	47	50	50	25	17
2n CI	41	50	74	26	29
3r CM	48	50	50	20	21
4t CM	38	49	47	21	16
5è CS	37	50	50	29	26
6è CS	33	45	48	40	25
TOTAL	365	462	469	285	134

E. Secundària Obligatòria

nivell	IES SANT FELIU	IESI SANT ELM	SANT JOSEP
1r	90	42	59
2n	93	60	64
3r	89	46	60
4t	90	90	65
TOTAL	362	238	248

Suport de llengua per als alumnes d'incorporació tardana

La Comissió d'Atenció a la Diversitat el passat curs va elaborar un estudi adjunt a una sol·licitud, que va trametre al delegat d'Ensenyament Sr. Àngel Guirado, de concedir a Sant Feliu zona d'Atenció Preferent i també va trametre una sèrie de peticions que podem resumir en un concepte central: **aconseguir equilibri del nombre d'alumnes amb Necessitats Educatives Especials (NEE) a tots els centres públics i concertats de la ciutat.** Alhora demanava més recursos per atendre els alumnes i millorar la qualitat d'ensenyament que tots desitgem per als nostres fills.

Aquesta petició no ha estat atesa i aquest curs, en haver recollit les dades necessàries, el Consell Escolar Municipal a través de la Comissió d'Atenció a la Diversitat ha determinat de demanar a l'Ajuntament un suport de llengua catalana per als alumnes amb necessitats (alumnes d'incorporació tardana), tenint en compte l'any d'incorporació al centre. Tots els qui s'han incorporat durant el període

dels últims 2 anys necessiten una ajuda de llengua catalana

Des del Servei d'Educació es considera oportú implicar la comunitat educativa en aquest projecte i per tant s'ha dut a terme la següent proposta:

- Realitzar una forma de cogestió amb la FEDAPA
- Iniciar aquest suport a partir del dia 26 d'abril
- Dur a terme una valoració i, si s'escau, proposar la seva continuïtat el proper curs.

Les escoles afectades, en aquesta fase són : CEIP L'Estació, CEIP Mn. Baldiri i Reixach, IESI Sant Elm, IES Sant Feliu.

Aigua i deixalles

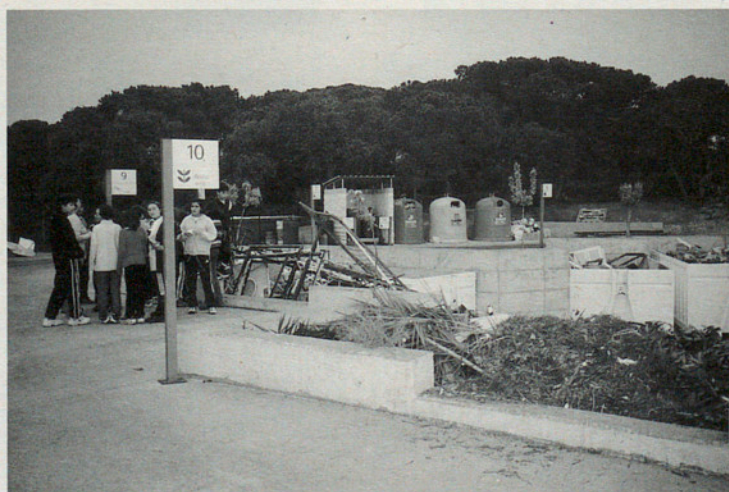
Per mitjà del Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament, el Cicle Superior del CEIP Baldiri Reixach hem fet dues jornades de visites molt interessants.

Pels nois/es de 6è, la 1era. Va ser per veure el cicle de l'aigua.

Vàrem anar amb autobús a la Vall d'Aro i allà férem dos grups que acompanyats per uns monitors molt amables ens varen guiar la visita, 1er. al pou on s'extreu l'aigua, després a la potabilitzadora i finalment a la depuradora.

Hem pogut comprovar la quantitat de brutícia que es llença per les aigües.

L'aigua un cop depurada es fa servir per regar els camps de golf i altres, i els residus s'aprofiten com adobs. Hem vist també, pel microscopi, les bacteries que ajuden a la depuració. La segona jornada va ser al Cicle de les deixalles.

Començarem amb una visita a l'abocador de Solius.

Allà podem veure:

- L'arribada de grans camions.
- Màquines que posen tela asfàltica perquè els suc no contaminin les aigües subterrànies.

- Una piscina on es recull l'aigua de la pluja.

- Un desguàs que agafa l'aigua bruta i la deixa en una piscina.

- Uns tubs per on surt el gas metà

És un lloc difícil de treballar per la mala olor que fa, tot i que hi treballa molta gent.

Després el mateix autobús ens va portar a la deixalleria, de la qual acabem de celebrar el seu 1er. aniversari.

Una volta pels diferents compartiments ens va fer veure quin tipus de coses es recullen allà. Un comentari dels nois/es va ser el fet que hi ha moltes coses que pel seu estat encara no s'haurien de llançar. Finalment els monitors ens van presentar un joc molt divertit i instructiu per fer veure als/les alumnes l'important que és fer la selecció de les diverses deixalles, que es poden reciclar i reutilitzar de nou.

Les dues jornades ens van concienciar a no fer escombraries innecessàries i a aprofitar al màxim tots els recursos de què disposem així com a respectar el MEDI AMBIENT.

CEIP Mn. Baldiri Reixach

L'Associació de Veïns de Vilartagues i Tueda de Dalt va demanar-nos si podíem acompanyar els capgrossos de St. Feliu que el diumenge i el dilluns de Pasqua d'enguany sortirien pels carrers del barri. La "mini-banda" que es crea a l'escola amb els nens del darrer curs de Primària, i que bàsicament participa en la rua escolar del dijous gras, va estar molt entusiasmada amb la proposta i es va animar a participar-hi. L'experiència per als nois i noies va

ésser gratificant i positiva; era una altra manera d'aplicar els aprenentatges que s'han anat adquirint al llarg de l'escolaritat.

Estem molt agraïts pel tracte rebut tant per part de l'A.V.V. com per les persones que ens van rebre en el recorregut. A tots moltes gràcies.

CEIP Mn. Baldiri Reixach

Col·legi Cor de Maria

En tornar de les vacances de Setmana Santa, ja ens hem posat a preparar la celebració de la Diada de Sant Jordi.

Com cada any, dins la que anomenem Setmana Cultural, que inclou diverses activitats relacionades amb la festa del llibre, organitzarem una exposició. Aquest any, després d'una bona pluja d'idees, la Comissió d'Activitats ha proposat: JOHAN STRAUSS, amb motiu del centenari de la seva mort. El Claustre hi ha estat d'acord i ja ha començat la planificació. Cada curs treballarà un aspecte diferent: biografia, música, entorn geogràfic, entorn històric, etc....

Esperem que resulti atractiu als alumnes, que hi treballin a gust i que de tot això en resulti una instructiva i agradable exposició. L'exposició estarà oberta al públic del dia 23 al 30 d'abril, a la sala d'audiovisuals de l'escola. Com a cloenda, es farà una ballada de valsos al pati, on hi són convidats pares i mares i tothom que s'hi vulgui afegir. Hi haurà música en viu i començarem cap a dos quarts de cinc de la tarda del divendres 30 d'abril. Pensem que pot resultar molt divertit. Hi participaran tots els nens i nenes, fins i tot els petits de P3.

El mateix divendres 30, pensem inaugurar les pintures del pati, que en escriure aquestes ratlles gairebé ja estan acabades. Cada paret s'ha decorat amb motius d'una estació de l'any. Els alumnes hi han col·laborat de valent i hem comptat amb la valuosa ajuda del conegut pintor local Àlex Matas. També hi ha posat el seu esforç un grup de mares, fent les pautes a la paret. Des de aquí, doncs, el nostre agraïment. Queda molt alegre i el pati sembla un altre. Serà un marc ben bonic per fer la ballada de valsos.

Dins els actes del mateix dia de Sant Jordi, també hem programat el següent:

MATÍ: Cada classe organitzarà activitats pròpies d'aquesta jornada, per exemple: representacions de la llegenda, concursos de poemes....

Cada grup anirà a la Rambla a veure les parades de llibres i roses.

TARDA: En el pati, tindran lloc actuacions de cada curs: petites obres teatrals, cançons...

Si quan surt aquest butlletí ja hem portat a terme aquestes activitats, esperem que tot hagi sortit com desitgem, ja que ho hem planificat amb molta il·lusió.

Ens acomiadem fins la propera informació.

Novetats

LITERATURA

Novel·la i narracions

BARRIL, Joan. *Tots els ports es diuen Helena* (Premi Ramon Muntaner 1998)
 CERDÀ, Jordi Pere. *Passos estrets per les terres altes*
 COELHO, Paulo. *Manual del guerrer de la llum*
 COELHO, Paulo. *Brida*
 DEANE, Seamus. *Llegir a les fosques*
 DELERM, Philippe. *El primer glop de cervesa*
 DELIBES, Miguel. *El hereje*
 FEBRÉS, Xavier. *L'Empordà com un món*
 GALA, Antonio. *El corazón tardío*
 GOMBROWICZ, Witold. *Ferdydurke*
 JANER, Maria de la Pau. *Lola*
 LIENAS, Gemma. *Bitllet d'anada i de tornada* (Premi l'Odissea 1998)
 LÓPEX DIEGO, Paco. *L'home que no volia avorrir les dones* (Premi Pere IV de Sàtira)
 MANDAVA, Bhargavi. *Allà on es troben els oceans*
 MONZÓ, Quim. *Vuitanta-sis contes*
 MORRISON, Toni. *Paradís*
 OZ, Amos. *Una pantera al soterrani*
 PAGÈS, Vicenç. *En companyia de l'altre* (Premi Documenta 1998)
 PAIROLÍ, Miquel. *El convit*
 PALOL, Miquel de. *Contes per vells adolescents* (Premi Víctor Català 1997)
 PALOL, Miquel de. *El Quincorn* (Premi Sant Jordi 1998)
 PEREC, Georges. *La vida: manual d'ús*
 ROCA, Maria Mercè. *Temps de perdre*
 SANZ SICART, Joan. *Escoltant el meu avi*
 SIMÓ, Isabel-Clara. *El professor de música*
 SIMÓ, Isabel-Clara. *El gust amarg de la cervesa*
 SCHNITZLER, Arthur. *Història somiada*
 SOLSONA, Ramon. *DG*
 TORRENT, Ferran. *L'Illa de l'holandès*

VICENT, Manuel. *Son de mar*
 ZWEIG, Stefan. *Nit fantàstica*

Novel·la històrica

JACQ, Christian. *La Batalla de Kadesh* (vol. 3 de la sèrie Ramsès)
 JACQ, Christian. *La dama d'Abu Simbel* (vol. 4 de la sèrie Ramsès)
 JACQ, Christian. *Sota l'acàcia d'Occident* (vol. 5 de la sèrie Ramsès)
 MANFREDI, Valerio Massimo. *Aléxandros: el fill del somni*
 PALOMERO, Josep. *El tatuatge del apàtrides*
 STEINBECK, John. *Els fets del rei Artús i els seus nobles cavallers*

Novel·la d'intriga i misteri

CHANDLER, Raymond. *Plackback*
 CHRISTIE, Agatha. *Assassinat al camp de golf*
 CLANCY, Tom. *Equilibrio de poder*
 GRAFTON, Sue. *N de nudo*

Novel·la fantàstica

ARBONÉS, Jordi. *El Príncep Caspian*
 LEE, Vernon. *Verge dels set punyals*

Novel·la romàntica

SPARKS, Nicholas. *El missatge en una ampolla*

Poesia

ESPAÑOL, Quim. *L'Arbre de la innocència*
 MARAGALL, Joan. *Poesia*
 MARÇAL, Maria Mercè. *Cau de Llunes*

Novel·la eròtica

WALTER, Osman. *Fiacre*

TEMES DIVERSOS

Biografies

ESCRIBANO, Francesc. *Descalç sobre la terra vermella: vida del bisbe Pere Casaldàliga*
 JURADO, Miquel. *Tete*
 MIRACLE, Josep. *Pompeu Fabra*
 TORRES, Maruja. *Mujer en guerra*
 VINYES, Ricard. *El soldat de Pandora*

Excursions i viatges

Hotels 1999 Catalunya
Guia de residències-casa de pagès 1999 de Catalunya
Guia de càmpings 1999 Catalunya
 INFESTA PEREZ, J. Luis. *La Vall de Núria*
 THIERS, Adolphe. *Viatge al Rosselló i a la Cerdanya*
 JOVER I GARCIA, Joan. *Alpinisme i escalada*
 FIGUERA, Manel. *Cerdanya, circuit d'alta muntanya*

Llengua i Literatura

SERRA BALDÓ, Alfons. *Trobadors*
 PARRAMON I BLASCO, Jordi. *Diccionari de poètica*
Breu història de la Literatura Catalana
 OLCINA, Emili. *Antologia de narrativa fantàstica Catalana*

Altres

BALIU, Glòria. *Cuina de l'oli d'oliva*
 BRUNEL, Henri. *Guia de relaxació per als qui no tenen temps*
 CASALS, Mariló. *Apunts de Tarot*
DICCIONARI de sinònims Franquesa
 GRASET, Xavier. *El món s'acaba*
 JACQ, Christian. *L'Antic Egipte*
 KING, Martin Luther. *Força d'estimar*
 MARTÍNEZ-HIDALGO, José Ma. *Vocabulari marítim*
 PALAU, Josep Ma. *Geografia impertinent*
 PLA I CARRERA, Josep. *Damunt de les espatlles dels gegants*
 SACKS, Oliver. *L'Home que va confondre la seva dona amb un barret*
Els SISTEMES d'informació

Nous horaris i tarifes del Servei d'Internet

Des de principis d'aquest any 1999, la Biblioteca Municipal ha canviat els horaris del Servei d'Internet. A partir d'ara, les persones que vulguin connectar-s'hi ho podran fer els següents dies i hores: Matins: dimecres, divendres i dissabte, de 11 a 13,30h.

Tardes: dimarts, dimecres i dijous, de 17 a 20,30 h.

El nou preu del Servei és de 400 ptes. per hora de connexió (abans era de 300 ptes. per hora), i es va fer efectiu el passat 22 de març de 1999. Aquest canvi es va plantejar arran de la pujada de tarifes per part de la companyia Telefónica el passat 7 d'agost: aquell dia va augmentar el preu de les trucades metropolitanas, cosa que va suposar l'encariment del cost de la connexió a Internet (ja que la trucada que es fa equival a una trucada metropolitana). El canvi de la tarifa a la Biblioteca Municipal, però, no s'ha pogut fer efectiu fins al moment present. Fins que no s'estableixi un abaratiment de les tarifes de Telefónica o no es posi en marxa una tarifa plana (tal com reclamen des de fa molt temps els usuaris d'Internet), aquests serà el preu del Servei.

A través del Servei d'Internet, els usuaris poden:

- navegar per les planes web i accedir a tota la informació de què disposa la xarxa.
- imprimir aquesta informació (textos, fotografies, imatges, gràfics) o bé guardar-la en disquet.
- obtenir una adreça de correu electrònic gratuïta, per tal de poder escriure i rebre missatges electrònics.
- participar en els "xats" (grups de conversa) que hi ha a Internet, sobre qualsevol temàtica.

Es recorda, a més, que per tal de no col·lapsar el Servei es limita a una hora per persona i dia la durada màxima del temps de connexió. Cal reservar hora amb anterioritat (per tal d'assegurar que l'usuari es pugui connectar). La reserva es pot fer anant a la Biblioteca (matins, de dimarts a dissabte, de 11 a 13,30 h.; tardes, de dilluns a divendres, de 17 a 20,30 h.) o trucant-hi (tel. 972 32 40 57). L'adreça de correu electrònic de la Biblioteca és: bibsfg@ddgi.es

Setmana de Sant Jordi: l'Hora del Conte a la Biblioteca Municipal

El passat dimarts 20 d'abril, a les 6 de la tarda, va tenir lloc la nova Hora del Conte a la Biblioteca Municipal. Per la proximitat de la diada de Sant Jordi, aquesta sessió portava el títol de "Contes de Sant Jordi".

La narració va anar a càrrec de Sílvia Llorente, conta-contes amb una llarga i variada trajectòria. Ha explicat contes tant per a infants i joves (rondalles populars, contes de pau i solidaritat, llegendes, faules,...) com per a adults (històries de por, d'amor, eròtiques, narracions mitològiques,...), en biblioteques i centres d'ensenyament, en programes de ràdio, en maratons de contes,... La sessió estava adreçada a nens i nenes a partir de cinc anys.

Més d'una trentena de persones, entre nens i pares, van poder escoltar la llegenda original de Sant Jordi, que està ambientada a Llivia; a més, Sílvia Llorente va narrar altres contes de cavallers, dracs, monstres i princeses.

Aquesta conta-contes tornarà a venir a la Biblioteca Municipal el proper divendres 25 de juny, aquesta vegada per explicar "Contes de Sant Joan"; hi hauran històries de bruixes, màgia, encanteris,... al voltant d'aquesta nit màgica.

Inauguració del Punt de Lectura del Centre Cívic Vilartagues

El passat dimecres 21 d'abril es va inaugurar el primer Punt de Lectura de Sant Feliu de Guíxols. Aquest projecte, que feia temps que es volia realitzar s'ha acabat materialitzant en el Centre Cívic Vilartagues, en unes sales del primer pis.

En l'acte d'inauguració van assistir-hi una trentena de persones; entre d'altres, Ma Dolors Portús, Cap del Servei de Biblioteques i del patrimoni Bibliogràfic de la Generalitat de Catalunya, i Ma Carme Renedo, Cap de la Central de Biblioteques de Girona, representants polítics i representants de l'Associació de Veïns de Vilartagues.

Ma Dolors Portús va ser l'encarregada d'inaugurar aquest nou Servei, amb un breu parlament sobre la funció de les Biblioteques com a eina de democràcia, sociabilització, ensenyament i oci.

L'objectiu en la creació d'aquest Punt és doble:

- d'una banda, oferir un espai que pugui servir de biblioteca bàsica de consulta i referència (enciclopèdies i diccionaris generals i específics de cada matèria, atlas, anuaris, alguns manuals bàsics,...), tant per a públic adult com a públic infantil, de

manera que es puguin descentralitzar els serveis de Biblioteca per a una zona que queda força allunyada de la Biblioteca Municipal

- de l'altra, oferir aquest nou servei de sala d'estudi (que també es pot utilitzar per fer treballs en grup): facilitar un espai perquè la gent pugui anar a estudiar amb els seus apunts sense necessitat de passar per la

Biblioteca, ja que fins el moment present no s'havia habilitat cap espai municipal per a usuaris amb aquesta necessitat.

L'espai

Actualment, el Punt compta amb capacitat per a 22 persones. L'espai queda dividit en dues zones clarament diferenciades:

- la zona d'entrada, on hi ha el personal del Punt i tot el fons, tant per a adults com per a infants. Aquest espai compta amb 4 punts de servei (cadires) per als usuaris.
- la sala d'estudi, tant per a la consulta del fons de la zona d'entrada com per a l'estudi, on hi ha únicament taules i cadires (18 punts de servei). Aquesta divisió permet que, en cas de ser necessari, aquesta sala pugui funcionar independentment del Punt quan aquest estigui tancat, com a sala d'estudi on els usuaris es puguin portar els seus apunts i materials. I en cas de necessitat, també podrien usar-se com a sala d'estudi les aules multiús que es troben al costat del Punt de Lectura.

El personal

El Punt compta amb una persona encarregada del seu manteniment i atenció. La seva tasca consisteix a atendre les consultes dels usuaris, saber respondre-les amb la informació de què disposa o saber-les redirigir (a la Biblioteca Municipal, a un altre Servei Municipal, a un altre Centre...), controlar la sala i tenir cura del material, del seu estat i ordenació.

El fons

El fons fundacional es compon bàsicament d'obres de referència per a adults: enciclopèdies, diccionaris, atlas, anuaris. Les temàtiques més rellevants en aquest primer moment són: enciclopèdies generals (en català i castellà), diccionaris en diferents llengües (català, castellà, diccionaris bilingües d'anglès, francès, italià), atlas geogràfics i històrics, enciclopèdies d'història (general, d'Espanya i de Catalunya), enciclopèdies de geografia (general i de Catalunya), d'art, de literatura i de plantes i animals.

En segon terme, hi ha les obres per a infants: com que el mercat editorial és més limitat pel que fa a obres de referència per a infants, d'entrada hi ha més llibres de consulta (de ciències, història i esports).

La part de ficció (tant de novel·la, poesia, teatre, per a adults, com de contes per a infants) no es tractaria per al moment: quedaria reservada a la Biblioteca Municipal.

Els serveis

Els horaris del Punt són: de dilluns a divendres, de 17 a 20 h.

El dos serveis principals són:

- la consulta d'obres de referència i d'altres materials, en suport paper.

- la possibilitat d'usar el Punt com a lloc d'estudi.

El Punt, donat el tipus d'obres de què disposa, no oferirà Servei de Préstec del seu fons. El préstec que es pogués fer seria d'obres que la Biblioteca Municipal prestés al Punt de Lectura, en cas que un usuari hagués demanat un llibre que estigués a la Biblioteca i no pogués desplaçar-se fins a allí (el Punt de Lectura seria només un intermediari de l'obra a prestar).

Perspectives de futur...

El futur passa per l'ús que en facin els seus usuaris, per detectar les necessitats específiques que plantegen, per conèixer els canvis que puguin haver-hi en

***Les biblioteques com a eina
de democràcia, sociabilització,
ensenyament i oci***

les seves necessitats. L'ampliació i creixement del Punt de Lectura hauria de preveure:

- l'adquisició de més enciclopèdies i diccionaris, de manuals bàsics de diferents matèries, l'ampliació del fons infantil de consulta.
- la renovació de les obres de referència existents per tal que no quedin obsoletes
- l'establiment d'un Servei de Reprografia
- l'establiment d'un Servei d'Internet propi (en aquests moments es col·labora amb el Punt d'Informació Juvenil, els quals disposen d'aquest Servei, per dirigir les consultes que s'hagin de respondre mitjançant la xarxa)

Així mateix, el Punt de Lectura seria el primer graó dins el projecte d'intentar establir una Xarxa de Lectura a Sant Feliu de Guíxols, en què hi hauria la Biblioteca Municipal i els Punts de Lectura que es decideixi establir.

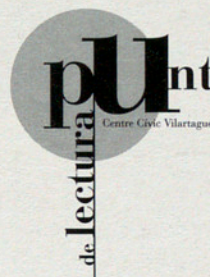
A llarg termini, que qualsevol necessitat d'informació pogués ser atesa, que qualsevol dels membres de la Xarxa i, des de resoldre-li la (ja fos directament o a través dels altres Serveis Muni-

El primer graó dins el projecte d'intentar establir una Xarxa de Lectura a Sant Feliu de Guíxols

Biblioteques o Centres d'Informació de fora de Sant Feliu). Aquest contacte possibilitaria que no hagués de ser l'usuari qui es desplaçés (això és fonamental en cas que no pugui o li sigui més difícil: discapacitats, persones grans,...), i caldria, això sí, establir un Servei de préstec d'obres d'un punt a l'altre ràpid i eficient.

D'alguna manera, dins aquesta Xarxa, hi haurien de tenir cabuda totes les Biblioteques Escolars de la ciutat que ofereixen servei a la seva comunitat educativa (alumnes, mestres, pares i mares).

l'objectiu seria persona amb una formació o de dirigir-se a punts de la qualsevol d'ells seva demanda tament o bé a Punts, d'altres ceps o d'altres

**Punt de Lectura
del Centre Cívic Vilartagues**
Pl. Salvador Espriu, s/n, 1r pis
Tel. (972) 82 01 01
E-mail: pijsfg@ddgi.es

Horari:
Tardes, de dilluns a divendres,
de 17 a 20 h.

novetats

Informatiu de l'Àrea de Cultura

Servei de Publicacions i d'Arxiu

*de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols,
amb el suport de la Diputació de Girona*

Aquest mes de maig:

ELS OCELLS DE LA VALL DEL RIDAURA del guixolenc CARLES ÀLVAREZ

Amb la col·laboració dels ajuntaments
de Santa Cristina d'Aro i de Castell-Platja d'Aro

En preparació:

La transformació del paisatge ambiental de Sant Feliu de Guíxols de Pere Sala.

L'evolució urbanística a Sant Feliu de Guíxols (fins a 1931) de Gerard Bussot.

L'ARTAU

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols
Àrea de Cultura

Junta del Museu
d'Història de la Ciutat